

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ broj 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020) i člana 4. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. Glasnik RS“ br. 14/2012, 5/2015, 24/2017 i 14/2020), ALTA banka a.d. Beograd, objavljuje:

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ za period januar - jun 2021. godine

Beograd, avgust 2021.

SADRŽAJ:

- Bilans uspeha
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Bilans stanja
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Napomene uz finansijske izveštaje
- Izveštaj o poslovanju
- Odluka o usvajanju finansijskih izveštaja i izveštaja o poslovanju
- Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja

BILANS USPEHA

U periodu od 01.januara do 30.juna 2021. godine

ALTA banka a.d. Beograd

	Napomena	u hiljadama dinara	
		2021.	2020.
Prihodi od kamata		383,470	422,423
Rashodi od kamata		(134,710)	(109,357)
Neto prihod po osnovu kamata	6	248,760	313,066
Prihodi od naknada i provizija		128,562	76,521
Rashodi naknada i provizija		(74,045)	(21,179)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	54,517	55,342
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	4,215	(5,859)
Neto dobitak/(gubitak) po os. prestanka priznavanja fin. instrumenata koji se vrednuju po fer vred.	9	28	107
Neto dobitak/(gubitak) po os.zaštite od rizika		-	-
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživanih za prodaju		-	-
Neto dobitak/(gubitak) po os. zaštite od rizika	10		(143)
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	11	30,839	10,322
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-
Ostali poslovni prihodi	12	9,041	5,791
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	13	13,589	(45,091)
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD		360,989	333,535
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	14	(164,462)	(156,507)
Troškovi amortizacije	15	(24,238)	(21,083)
Ostali prihodi	16	1,939	646
Ostali rashodi	17	(162,284)	(149,587)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		11,944	7,004
POREZ NA DOBITAK			
Dobitak po osnovu odloženih poreza		-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza		-	-
DOBITAK/(GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA		11,944	7,004

Napomene na stranama od 7 do 80
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 17.08.2021. godine

Slobodan Lečić
Direktor sektora računovodstva
i izveštavanja

Nikola Krdžić

član Izvršnog odbora

Ana Sikimić
Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 01. januara do 30. juna 2021. godine

	U hiljadama dinara	
	2021.	2020.
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA	11,944	7,004
Ostali rezultat perioda		
Ostali rezultat perioda Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak: Povećanje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	-	-
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	432	223
Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1,645)	-
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	-
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promena dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	14,424	-
Negativni efekti promena dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(4,710)	-
Ukupan negativni ostali rezultat perioda	-	-
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda	8,501	223
UKUPAN POZITIVAN/ NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	20,445	7,227

Napomene na stranama od 7 do 80
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Slobodan Lečić
Direktor sektora računovodstva
i izveštavanja

Nikola Krdžić
član
Izvršnog odbora

dr Una Sikimić
Predsednik Izvršnog
odbora

	Napomena	30.06.2021.	31.12.2020.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	6,193,292	9,026,840
Potraživanja po osnovu derivata		1,507	-
Hartije od vrednosti	19	1,142,432	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	3,117,293	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	21	12,102,171	9,811,284
Investicije u zavisna društva	22	114	114
Nematerijalna ulaganja	23	16,812	19,710
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	1,410,756	1,401,036
Investicione nekretnine	24	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24		-
Ostala sredstva	25	184,938	570,641
UKUPNO AKTIVA		24,394,420	23,638,678
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata		1,924	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	26	2,382,143	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	27	17,482,782	16,848,942
Rezervisanja	28	43,456	44,202
Odložene poreske obaveze		120,979	120,797
Ostale obaveze	29	300,772	842,827
UKUPNO OBAVEZE		20,331,874	19,596,703
KAPITAL			
Akcijski kapital	30	3,080,297	3,080,297
Dobitak		11,944	12,163
Rezerve		970,305	949,515
UKUPNO KAPITAL		4,062,546	4,041,975
UKUPNO PASIVA		24,394,420	23,638,678

Napomene na stranama od 7 do 80
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Slobodan Lečić

Direktor sektora računovodstva
i izveštavanja

Nikola Krdžić

Član Izvršnog odbora

dr Una Sikimić

Predsednik Izvršnog
odbora

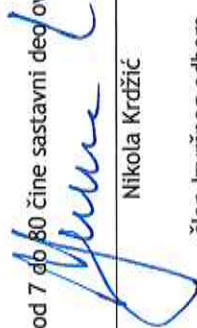
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 30. juna 2021. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Emissiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve - osnovna sredstva	Revalorizacione rezerve - HoV nerealizovani gubici	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2020.	2,912,133	0	168,164	80,530	742,433	(17,283)	185,386	0	0	4,071,363
Prenos na neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(185,386)	185,386	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	185,386	-	-	-	(185,386)	-	-
Ostala povećanja	-	-	-	-	6,563	-	12,163	-	-	18,726
Ostala smanjenja	-	-	-	-	(43,754)	(4,360)	-	-	-	(48,114)
Stanje na dan 31.12.2020.	2,912,133	-	168,164	265,916	705,242	(21,643)	12,163	-	-	4,041,975
Prenos na neraspoređeni dobitak ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(12,163)	12,163	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	12,163	-	-	-	(12,163)	-	-
Ostala povećanja	-	-	-	-	-	8,627	11,944	-	-	20,571
Ostala smanjenja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 30.06.2021.	2,912,133	-	168,164	278,079	705,242	(13,016)	11,944	-	-	4,062,546

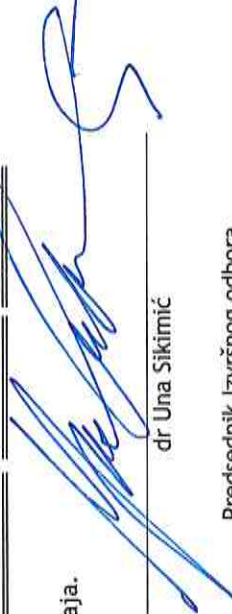
Napomene na stranama od 7 do 80 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

 Slobodan Lečić

Direktor sektora računovodstva i izveštavanja

 Nikola Krđžić

član Izvršnog odbora

 dr Una Sikimić

Predsednik Izvršnog odbora

	U hiljadama dinara	
	2021.	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	612,723	361,729
Prilivi od kamata	476,753	271,919
Prilivi od naknada	133,838	86,087
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	2,129	3,723
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	3	-
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(531,701)	(422,506)
Odlivi po osnovu kamata	(146,875)	(101,844)
Odlivi po osnovu naknada	(51,307)	(14,982)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(130,942)	(138,115)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(36,658)	(43,193)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(165,919)	(124,372)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	81,022	(60,777)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	1,289,830,757	423,419,707
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	411,281,513	164,609,968
Smanjenje ostalih hov koje nisu namenjene investiranju	15,746	18,289
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	878,533,498	258,791,450
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(1,287,375,652)	(423,005,565)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(397,458,227)	(159,515,756)
Povećanje potraživanja po osnovu hov i ostalih fin. sredstava koja nisu namenjena investiranju	(318,289)	(456,691)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(889,599,136)	(263,033,118)
Neto odliv/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2,536,127	353,365
Plaćeni porez na dobit	-	-
Isplaćene dividend	-	-
Neto odliv/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,536,127	353,365
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Priliv od prodaje nematerijalne imovine i os	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(3,258)	(56,284)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i os	(3,258)	(56,284)
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(3,258)	(56,284)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Svega prilivi gotovine	1,290,443,480	423,781,436
Svega odlivi gotovine	(1,287,910,611)	(423,484,355)
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	2,532,869	297,081
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	4,458,348	2,443,196

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za period od 01. januara do 30. juna 2021. godine

ALTA banka a.d. Beograd

Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	<u>27,396</u>	<u>9,591</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	<u>7,018,613</u>	<u>2,749,868</u>

Napomene na stranama od 7 do 80
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Slobodan Lečić
Direktor sektora računovodstva
i izveštavanja

Nikola Krdžić
član Izvršnog odbora

dr Una Sikimić
Predsednik Izvršnog
odbora

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

ALTA banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao JUBMES banka 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen u JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Na osnovu Rešenja Agencije za privredne registre broj БД 25371/2020 od 27.03.2020. godine, izvršena je promena naziva u ALTA banka a.d. Beograd.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce".

Banka je na dan 30. juna 2021. godine zapošljavala 137 radnika (31. decembra 2020. godine 130 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2021. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", 73/2019), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2020. godinu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2020. godine*

Veći broj novih standarda, tumačenja standarda i izmena i dopuna postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine i stoga su primenjivi na pojedinačne finansijske izveštaje na dan 31. decembra 2020. godine.

- Izmene upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI. Zajedno sa revidiranim Konceptualnim okvirom objavljenim u martu 2018. godine, IASB je izdao izmene na upućivanja u Konceptualnom okviru u MSFI. Dokument sadrži izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom.
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja. Izmene u definiciji poslovanja su samo promene u Prilogu A Definicije, uputstvu za primenu i ilustrativnim primerima iz MSFI 3. Ove izmene:
 - Pojašnjavaju da, kako bi se smatrao poslovanjem, stečeni skup aktivnosti i imovine mora uključivati, kao minimum, inpute i suštinske procese koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja proizvoda/prinosa.
 - Sužavaju definicije poslovanja i ostvarenja usmeravanjem na robu i usluge pružene klijentima i uklanjanjem upućivanja na mogućnost smanjenja troškova.
 - Dodaju smernice i primere kako bi se entitetima pomoglo da procene da li je stečen suštinski proces.
 - Uklanjaju procenu da li su učesnici na tržištu sposobni da zamene sve nedostajuće inpute i procese i nastave da proizvode krajnje proizvode.
- Dodaju opcioni test koncentracije kojim se omogućava pojednostavljena procena da li stečeni skup aktivnosti i imovine nije poslovanje. Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti. Pojašnjavanje definicije "materijalno" i usklađivanje definicije koja se koristi u Konceptualnom okviru i standardima.
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 1. Izmene se pojašnjavaju da entiteti mogu da nastave da primenjuju određene zahteve računovodstva hedžinga (zaštite od rizika) pod pretpostavkom da se referentna vrednost kamatne stope na kojoj se zasnivaju tokovi gotovine koji su predmet hedžinga i tokovi gotovine od instrumenta hedžinga neće promeniti kao rezultat promene referentne kamatne stope.
- Izmene MSFI 16 "Lizing" - Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa Covid-19. Izmene se predviđaju izuzeće od procene da li je olakšica u vezi sa zakupom pod uticajem Covid-19 epidemije modifikacija lizing ugovora.

Primena navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda nije rezultirala u značajnim izmenama računovodstvenih politika Banke i nije imala uticaj na priložene pojedinačne finansijske izveštaje.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2020. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" - Prihodi pre namenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina" - Štetni ugovori - Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2018-2020" - izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje u periodu njihove početne primene.

2.2. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Banke je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte globalne krize prouzrokovane pandemijom Kovid-19 na poslovanje Banke, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 40.

2.3. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu ili isti period 2020. godine, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

Naknada za odobravanje kredita i plasmana, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju tokom perioda trajanja kredita u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstava ili finansijska sredstava koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Banka nastavlja obračun kamate u svrhu evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamate već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke. Evidenciona kamata se, sve do definitivnog regulisanja spornog potraživanja, obračunava i evidentira u okviru vanbilansne evidencije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobiti/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobici/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobiti po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 39).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu NBS na taj dan.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva obuhvataju kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kredite i potraživanja od komitenata, sredstva na računima kod centralne banke i drugih banaka, hartije od vrednosti i ostala potraživanja, dok se finansijske obaveze najvećim delom odnose na primljene depozite banaka i drugih finansijskih organizacija i ostale obaveze.

3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnjanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. *Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)*

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.3. *Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava*

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Zavisno od generisanih novčanih tokova i analize ispunjavanja SPPI kriterijuma (Solely payments of principal and interest) poslovni model može biti: držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate), držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje i držanje radi prodaje/trgovanja.

U zavisnosti od poslovnog modela vrši se klasifikacija finansijskih instrumenata:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti su finansijska sredstva koja su pribavljena sa namerom da se drže do fiksnog roka dospeća radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate).

Finansijska sredstva koje se vode po amortizovanoj vrednosti inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadna procenjivanja (na dan bilansiranja) vrše se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost je inicijalno priznata fer vrednost uvećana za obračunate prihode primenom efektivne kamatne stope i umanjena za otplaćenu glavnice i kamatu i korigovana za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Očekivani kreditni gubici priznaju se evidentiranjem ispravke vrednosti. Efekti promene ispravke vrednosti priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) su finansijska sredstva koja su pribavljena radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Finansijska sredstva koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz ostali rezultat (revalorizacione rezerve). Nakon prestanka priznavanja sredstva akumulirani efekti promene vrednosti reklasifikuju se iz ostalog rezultata u bilans uspeha. Očekivani kreditni gubici priznaju se u okviru ostalog rezultata, a efekti promene priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL) su sredstva koje su pribavljene radi prodaje/trgovanja i sredstva koja ne zadovoljavaju SPPI kriterijume.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha inicijalno se iskazuju po fer vrednosti. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz bilans uspeha.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. *Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)*

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 5.1.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 9).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja finansijskog sredstva smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava.

Restruktuirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuiru kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontrolise restrukturane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalne imovine u pripremi.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke (Napomena 29).

Investicione nekretnine se u početku odmeravaju po nabavnoj vrednosti odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcija se uključuju u početno odmeravanje. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se odmeravaju po fer vrednosti. Dobici i gubici koji proizilaze iz promene fer vrednosti investicionih nekretnina se priznaju u bilansu uspeha za period u kome su nastali. Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2020. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Ostala osnovna sredstva	2.0-20.00%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine (Nastavak)

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2020. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 142/2014, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima.

3.8. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.9. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.10. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.11. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.12. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.13. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Porez na dobitak

a) *Tekući porez na dobitak*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) *Odloženi porezi*

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budućí oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

c) *Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja*

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 17).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.16. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 31). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.17. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 33).

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(a) *Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava*

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke kod dužničkih finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, priznaju se u bilansu uspeha kroz ostali rezultat, i njima se ne umanjuje vrednost u bilansu stanja.

Banka vrši obezvrđenje na bazi modela očekivanih gubitaka u skladu sa MSFI 9: Finansijski instrumenti.

Obezvrđenje se vrši po jednom od sledećih osnova:

- 12- mesečni očekivani gubici - ovo su očekivani kreditni gubici koji nastaju ukoliko nastupi status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci u odnosu na izveštajni datum
- životni (lifetime) očekivani gubici -kreditni gubici kao posledica mogućih događaja neizmirenja obaveza tokom celog očekivanog života finansijskog instrumenta, a koji nastaje kao posledica značajnog porasta kreditnog rizika (Napomena 5.1).

(b) *Obezvrđenje investicija*

Banka investicije smatra obezvrđenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(c) *Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme*

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila stopu amortizacije navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog smanjenja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 4,701 hiljade dinara i obratno.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospelje obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (8%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke.

Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti privrednim društvima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri, Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenjem kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja

Banka je svesna činjenice da izloženost lošoj aktivni primarno proističe iz kreditnog rizika odnosno rizika da dužnik ili ugovorna strana ne izvršava obaveze iz ugovora, koji predstavlja ključni rizik u poslovanju.

Iz tog razloga, Banka identifikuje, meri, prati i kontroliše lošu aktivnu u svim dimenzijama, što joj omogućava da kontroliše potreban iznos kapitala u odnosu na taj rizik, kao i da teži da ostvari adekvatnu kompenzaciju na ime rizika koji je nastao. Strategija Banke u upravljanju lošom aktivom odnosi se na definisana načela i najviši prihvatljivi nivo loše aktive u Banci.

Politika upravljanja lošom aktivom predstavlja integralni deo procesa planiranja i definiše planirani trend smanjenja učešća loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti koja se klasifikuje.

Osnovni cilj upravljanja lošom aktivom je što manje učešće loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti Banke koja se klasifikuje, a pored istog ističu se i dodatni ciljevi u vidu težnje ka nižim apsolutnim iznosima loše aktive, efikasnijoj i efektivnijoj naplati loše aktive, uspešnim sprovođenjem restrukturiranja potraživanja loše aktive i nižim troškovima obezbeđenja kao rezultat trendova u kretanju loše aktive.

Banka lošom aktivom upravlja na nivou ukupnog i segmenata portfolia (privredna društva i stanovništvo, uključujući preduzetnike) i na nivou pojedinačnog dužnika.

Kreditne izloženosti koje pokazuju znake sadašnjeg ili bliskog značajnog povećanja rizika, potpunog ili delimičnog neizvršenja obaveza, ili moguće potrebe za naplatom iz sredstava obezbeđenja, predmet su posebnog tretmana u okviru upravljanja lošom aktivom. Banka pod lošom aktivom, pre svega, podrazumeva problematične izloženosti.

Banka pod problematičnim izloženostima (loši plasmani) podrazumeva:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi,
- postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja,
- delimični ili potpuni individualni otpisi ili otpusti potraživanja od dužnika,
- prestanak obračuna kamate,
- restrukturiranje potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje ili prolongiranje roka vraćanja obaveza,
- otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja dužnika
- prodaja potraživanja.

U cilju prepoznavanja potencijalnog rizika što je ranije moguće, vrši se kontinuirano praćenje i sledećih pokazatelja: kašnjenje u dostavljanju informacija, povećavanje duga prema drugim bankama, opadanje vrednosti sredstava obezbeđenja ili opadanje rejtinga dužnika, promene u prometu preko računa i stanju na računima kod Banke, opadanje tržišnog učešća, porast konkurencije, česte promene načina poslovanja, promene u kadrovskoj strukturi i dr.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Identifikovanje i merenje kreditnog rizika u slučaju izlaganja Banke privrednim društvima se sprovodi kroz standardizovane interne postupke koji se primenjuju prilikom utvrđivanja klase rizika privrednog društva kojima je Banka izložena ili Banka ima nameru da se izloži u vidu kreditnog plasmana ili neke druge vrste angažovanja koja u sebi sadrži kreditni rizik, a na osnovu procene rizika tog lica. Raspoređivanje dužnika u definisane klase rizika se obavlja na osnovu izvršene kvantitativne i kvalitativne analize. Skala koju banka primenjuje pruža osnovu za jednoobrazno klasifikovanje privrednih društava i adekvatnu procenu rizika, utvrđenu za svaku klasu na osnovu očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza svake od klasa rizika.

Dodeljivanje klase rizika odslikava verovatnoću da će dužnik dospeti u neizmirenje obaveza (očekivanu nenaplativost plasmana privrednim društvima u datoj klasi rizika) u periodu od jedne godine.

Kvantitativna analiza obuhvata analizu finansijskih pokazatelja utvrđenih na osnovu zvaničnih (revidiranih, kod obveznika revizije) finansijskih izveštaja privrednih društava koji se pribavljaju najmanje jednom godišnje.

Nakon utvrđivanja klase rizika na osnovu kvantitativnih faktora, u obzir se uzimaju i kvalitativni faktori i indikatori ranog upozorenja relevantni za dužnike. Kvalitativna analiza obuhvata analizu dodatnih faktora koji mogu imati uticaj na sposobnost privrednog društva da ispuni preuzete obaveze otplate plasmana ili izvrši eventualno plaćanje po osnovu preuzetih vanbilansnih obaveza. Promene u kvalitativnim faktorima se kontinuirano prate i vrši se prilagođavanje kada se relevantne promene faktora evidentiraju kao pouzdane.

Prilikom klasifikacije privrednih društava, Banka koristi internu skalu koja se sastoji od osam klasa koje su prikazane u sledećoj tabeli:

Klasa rizika	Kreditni kvalitet	Opis klase rizika
1	Visok	Izuzetan kreditni položaj - minimalni rizik
2	Srednji	Odličan kreditni položaj - nizak rizik
3	Srednji	Dobar kreditni položaj - ograničen rizik
4	Srednji	Prosečan kreditni položaj - prihvatljiv niži rizik
5	Srednji	Ispodprosečan kreditni položaj - prihvatljiv viši rizik
6	Nizak	Slab kreditni položaj - povišeni rizik
7	Nizak	Veoma slab kreditni položaj - visok rizik
8	Problematičan	Neizvršenje obaveza - rizik koji se ne može kontrolisati

Banka najmanje jednom godišnje sprovodi proces validacije modela rangiranja dužnika, pri čemu se ispituje da li klasifikacije u definisane klase rizika i očekivana verovatnoća neizmirenja obaveza na nivou pojedinačne klase odgovara empirijskim rezultatima u pogledu neizmirenja obaveza u definisanom vremenskom okviru.

Banka za izlaganje prema fizičkim licima i drugim pravnim licima (izuzev privrednih društava), a u smislu rangiranja prema nivou rizika, koristi rangiranja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) u definisane kategorije na osnovu finansijske pozicije dužnika, odnosno pre primene efekata sredstava obezbeđenja i drugih korektivnih faktora klasifikacije.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

U sledećoj tabeli prikazana je klasifikacija koji Banka primenjuje u odnosu na nivo rizika:

Kategorija	kreditni kvalitet	
	pravna lica	fizička lica
A	Visok	Visok
B	Srednji	Srednji
V	Srednji	Nizak
G	Nizak	Nizak
D	Problematičan	Problematičan

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9: Finansijski instrumenti, definisala kriterijume za razvrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI).

Nivo 3 odgovara problematičnim (NPL) potraživanjima, Nivo 1 i Nivo 2 predstavljaju "potklase" u okviru Performing-a, pri čemu se u Nivo 2 svrstavaju Performing potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Budući da različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (12-mesečni očekivani kreditni gubici se obračunavaju za potraživanja u Nivou 1, dok se za potraživanja u Nivou 2 i Nivou 3 obračunavaju "lifetime" očekivani kreditni gubici). Banka je razvila internu metodologiju za obračun obezvređenja za privredna društva i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD) u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je važeća efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora. U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (Exposure at Default) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate. Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka. Za izloženosti koje pripadaju segmentu "Low Default Portfolio" (države, i banke), za potrebe obračuna obezvređenja koriste se godišnji PD-ijevi objavljeni od strane rejting agencije Moody's, kao i LGD u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala (45%), s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala. Banka za potrebe klasifikacije i obračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi aplikativno rešenje Select 9.

Objektivni dokazi umanjavanja vrednosti plasmana

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odlikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se obračun obezvređenja takvog plasmana radi svodenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana (Nastavak)

Banka na svaki izveštajni datum ispituje da li je nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta. Banka pri ispitivanju primenjuje promenu rizika od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta, a ne promenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka. U svrhu tog ispitivanja Banka upoređuje rizik od neispunjenja obaveze povezan s finansijskim instrumentom na datum izveštavanja s rizikom od neispunjenja obaveze povezanim s finansijskim instrumentom na datum početnog priznavanja i pri tome uzima u obzir sledeće kriterijume, koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja:

- potraživanje je u docnji preko 30 dana,
- došlo je do promene rejtinga za 2 ili više klase, za privredna društva, odnosno 2 kategorije po klasifikaciji NBS za banke, preduzetnike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i 2 eksterna rejtinga za države i centralnu banku,
- potraživanje nije u statusu neizvršenja obaveza, ali je restrukturirano, i na osnovu kojih se potraživanje raspoređuje u nivo 2. Ispunjenost bilo kog kriterijuma je dovoljan uslov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2.

Ukoliko nije ispunjen ni jedan od navedenih kriterijuma potraživanje ostaje u nivou 1, odnosno smatra se da ovi finansijski instrumenti imaju nizak kreditni rizik, tj. nizak rizik neispunjenja obaveza. Dužnik je sposoban da u kratkom roku (o dospeću ili sa docnjom ne dužom od 30 dana) ispuni ugovorne obaveze u pogledu novčanih tokova, čiju sposobnost izmirenja obaveza nepovoljne promene privrednih i poslovnih uslova dugoročno mogu, ali i ne moraju umanjiti.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, utvrdi da je iznos potraživanja po kome je docnja bila duža od 30 dana što je bio osnov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2, u međuvremenu naplaćen, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, raspoređenog u nivo 2, u međuvremenu utvrdi kategorija čiji je nivo kvaliteta bolji, isti ili za jednu kategoriju lošiji u odnosu na momenat incijalnog odobrenja, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1. Za potraživanja kod kojih se kao osnov za utvrđivanje kreditnog kvaliteta koriste finansijski izveštaji, za prelazak potraživanja iz nivoa 2 u nivo 1 osnov mogu biti samo zvanični finansijski izveštaji.

Potraživanje se raspoređuje u nivo 3 u slučaju da je potraživanje u statusu neizmirenja obaveza

Kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka koristi sledeće metode grupisanja radi kolektivnog procenjivanja ispravke vrednosti /rezervisanja za kreditni gubitak:

- interne klase kreditnog rizika;
- vrsta plasmana;
- vrsta dužnika;
- urednost u izmirenju obaveza.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Parametri koje koristi za potrebe procene na grupnoj osnovi za grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka za procenu obezvređenja na grupnoj osnovi za potraživanja od privrednih društava koristi sledeće parametre:

- Stopa neizvršenja obaveza;
- Gubitak u slučaju nastupanja statusa neizvršenja obaveza;
- Vrednost izloženosti;

Stopa neizvršenja obaveza za svakog pojedinačnog klijenta izračunava se na osnovu klasifikacije pojedinačnog dužnika prema kreditnom riziku utvrđene primenom validiranog internog modela i služi za izračunavanje procenta ispravke vrednosti.

Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza izračunava se na osnovu utvrđene stope naplate po potraživanjima koja su dospela u neizvršenje obaveza na nivou ukupnih potraživanja Banke od pojedinačnih dužnika koji su dospeli u status neizvršenja obaveza. Za potrebe obračuna stope naplate izračunava se diskontovana vrednost naplaćenih potraživanja koja se stavlja u odnos sa ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u status neizvršenja obaveza, na nivou pojedinačnog dužnika. Naplaćena potraživanja se diskontuju na trenutak prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza.

Ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u neizvršenje obaveza smatra se aktuelna knjigovodstvena vrednost potraživanja u trenutku prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza uvećana za knjigovodstvenu vrednost potraživanja koja dospevaju na naknadne datume nakon ulaska dužnika u status neizvršenja obaveza u periodu dok se dužnik nalazi u navedenom statusu. Stopa naplate koja se koristi u obračunu obezvređenja na kolektivnom nivou, predstavlja prosečnu stopu naplate na nivou portfolia ukupnih potraživanja od dužnika, koji su dospeli u status neizvršenja obaveza u definisanom periodu u odnosu na datum obračuna.

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja na pojedinačnoj osnovi, iznosi koji se očekuju da će biti naplaćeni u budućnosti zavise od procene nadoknadivosti potraživanja. Mogući obim gubitka utvrđuje se na osnovu najsvježijih informacija. Procena nadoknadivosti potraživanja se vrši na osnovu faktora kao što su:

1. finansijski položaj dužnika (kreditna sposobnost) uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova,
2. kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala,
3. urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Na osnovu navedenih osnovnih, ali i ostalih raspoloživih informacija procenjuju se ukupni novčani tokovi od potraživanja koji određuju nadoknadivost potraživanja, a na bazi najmanje dva različita scenarija, čijim ponderisanjem se dobija nadoknativa vrednost, na način da najveće učešće u ponderu ima scenario koji je procenjen kao najrealističniji.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom ocene stepena obezvređenja Banka uzima u obzir sledeće elemente:

- Nefinansijske faktore koji mogu uticati na poslovanje dužnika (npr. karakter i kvalitet dužnika),
- Sposobnost otplate duga koja proističe iz profitabilnosti posla i likvidnosti kompanije,
- Kvalitet kolaterala koji osigurava potraživanje, kvalitet dokumentacije pomoću koje Banka realizuje teret na kolateralu i njegov pravni status,
- Opšta situacija u industriji i ekonomskom okruženju u oblasti aktivnosti dužnika,
- Kompletnost kreditne dokumentacije u kreditnom dosijeu,
- Prethodno iskustvo u ispunjenju obaveza prema Banci od strane dužnika.

Ukoliko se raspolaze sa dokumentima o mogućoj strukturi reprograma ili restrukturiranja potraživanja (usvojeni planovi restrukturiranja, ugovori o reprogramu/restrukturiranju, protokoli o naplati i sl.) procena nadoknadivosti može da se vrši na osnovu strukture otplate definisane ovim dokumentima ukoliko se na osnovu raspoloživih informacija može konstatovati da postoji značajna izvesnost da će se isti i realizovati. Ukoliko se ne radi o usvojenim i pravosnažnim dokumentima, na osnovu dobijenih informacija se vrši procena perioda za koji bi naplata u skladu sa istima mogla početi. Ukoliko su dokumenta usvojena, ali nisu pravosnažna, primenjuje se definisan minimalan period od datuma obračuna za koji se ne očekuje početak primene restrukturiranja u skladu sa predmetnim dokumentima.

Ukoliko naplata Banke zavisi od ishoda sudskog spora, obavezno se vrši, ili pribavlja od angažovanih zastupnika Banke, procena izvesnosti povoljnog ishoda istog za Banku i vremenskog perioda za završetak istog.

Ukoliko postoji očekivanje da plasman nije nadoknativ iz očekivanih novčanih tokova od plasmana, odnosno ukoliko postoji potreba i namera da se potraživanje naplati iz sredstava obezbeđenja (kolaterala) i očekivanje da će obezbeđenje po plasmanu biti aktivirano, u tom slučaju se procena visine obezvređenja po datom plasmanu vrši na osnovu diskontovanih vrednosti očekivanih novčanih tokova od realizacije obezbeđenja po potraživanjima od klijenta. Za Banku su prihvatljive tri metode procene tržišne vrednosti sredstava obezbeđenja: tržišni pristup, prihodovni pristup i troškovni pristup, s tim da tržišni pristup ima prioritet pri proceni vrednosti sredstva obezbeđenja. Ukoliko je ovaj pristup neprimenljiv ili neadekvatan, koristiće se prihodovni pristup, dok će se troškovni pristup koristiti samo u slučaju da su prethodna dva pristupa neprimenljiva.

U cilju adekvatnog utvrđivanja obezvređenja prilikom naplate potraživanja iz kolaterala, Banka primenjuje očekivano vreme naplate iz kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala. Za specifične vrste kolaterala ili u slučaju postojanja informacija ili procene o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vremenskim periodima od definisanih minimalnih, utvrđivanje perioda realizacije kolaterala se vrši na osnovu procene.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje odgovarajuće faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize.

Pod nadoknadivim (naplativim) iznosom potraživanja podrazumeva se sadašnja vrednost procenjenih očekivanih budućih priliva po datom plasmanu, a pod nominalnom knjigovodstvenom vrednošću plasmana (vrednosti izložene kreditnom riziku) podrazumeva se stanje potraživanja po osnovu glavnice, dospele kamate, naknade i drugih potraživanja.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti odnosno rezervisanja, ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekuju prilivi u dugom roku, obavezno se vrši diskontovanje očekivanih novčanih tokova u budućnosti. Diskontovanje se vrši diskontnom kamatnom stopom koja predstavlja najmanje efektivnu kamatnu stopu za očekivane ročnosti novčanih tokova svake kreditne izloženosti.

Ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekivani novčani tokovi nalaze u okviru kratkog roka, svođenje očekivanih budućih novčanih tokova na sadašnju vrednost putem diskontovanja nije obavezno (ukoliko je efekat diskontovanja nematerijalan), već se obračun može vršiti na osnovu nominalne knjigovodstvene vrednosti.

Nemogućnost potpune naplate se meri gubitkom koji čini razliku između aktuelne knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjene nadoknadive vrednosti potraživanja koja predstavlja sadašnju vrednost očekivanih budućih novčanih tokova od datog potraživanja, i evidentira se kao ispravka vrednosti potraživanja.

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja

Ukoliko se oceni da je postupak koji Banka vodi neefikasan, odnosno da se na osnovu raspoloživih sredstava obezbeđenja ne može očekivati naplata potraživanja vrši se direktni otpis potraživanja.

Uslov za direktni otpis potraživanja, odnosno isknjižavanje iz poslovnih knjiga, je izvršena ispravka vrednosti datog potraživanja u celokupnom iznosu, kao i da je od dana dospeća potraživanja proteklo najmanje dve godine.

U skladu sa "Odlukom o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke" ("Sl.glasnik RS", br. 77/2017) Banka vrši računovodstveni otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja (Nastavak)

U slučaju da se postupak naplate dospelih nenaplaćenih potraživanja i dalje vodi, a procenjuje se da je rezultat, kao i vreme naplate potraživanja neizvestan, može se, u skladu sa procenom nadležnih organizacionih delova, uputiti nadležnim odborima predlog za otpis potraživanja, a naročito u sledećim slučajevima:

- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u docnji preko tri godine;
- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u stečaju više od godinu dana;
- potraživanje koje je obezbeđeno hipotekom na nepokretnosti po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, ukoliko Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstva obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca;
- ostala potraživanja kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. potraživanja od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, potraživanja od preminulog fizičkog lica).

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospelu obavezu, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložuju svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 35.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kurseva stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanje stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 36.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstva i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 35 su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

5.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016 i 103/2018), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke.

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:

- 4,5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala banke;
- 6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/ispоруke za aktivnosti iz knjige trgovanja;

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 30. juna 2021. i 31. decembra 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 37.

5.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	1,602	4,774
Domaće banke i druge finansijske organizacije	15,105	16,222
Strane banke	-	308
Preduzeća	232,244	225,959
Stanovništvo	25,615	20,507
Ostalo	7,106	727
<i>Hartije od vrednosti i ostali plasmani</i>		
Obavezna rezerva kod NBS	533	2,464
Eskont menica	31,474	46,505
Državne obveznice i zapisi	10,398	3,634
Obveznice Iraka	4,220	5,222
Faktoring	55,172	96,100
Ukupno	383,470	422,423
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	17,968	9,507
Preduzeća	24,106	21,654
Javna preduzeća	43,128	35,780
Stanovništvo	37,458	26,156
Javni sektor	7,996	9,946
Strana lica	158	144
Drugi komitenti	3,895	6,170
Ukupno	134,710	109,357
Dobitak po osnovu kamata	248,760	313,066

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	82,503	32,373
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	31,319	34,360
- naknade po poslovima sa stanovništvom	10,230	7,733
- ostale naknade za bankarske usluge	4,511	2,056
Ukupno	128,562	76,521

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	181	263
- u inostranstvu	1,919	2,544
Naknade i provizije bankama	58,565	16,392
Ostale naknade i provizije	13,380	1,980
Ukupno	74,045	21,179
Dobitak po osnovu naknada i provizija	54,518	55,342

8. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Dobitak po os. investicija u pridružena društva	6,122	1,641
Gubitak po os. investicija u pridružena društva	(1,907)	(7,500)
Neto (rashodi) / prihodi od promene fer vrednosti finansijskih sredstava	4,215	(5,859)

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Dobitak po os. prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vredosti	28	107
Gubitak po os. prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vredosti	-	-
Neto (rashodi) / prihodi prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vredosti	28	107

10. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	-	-
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	(143)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	-	143

11. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Pozitivne kursne razlike	263,814	147,606
Negativne kursne razlike	(232,975)	(137,283)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	30,839	10,322

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Prihodi od zakupnina	8,269	4,006
Prihodi od dividendi	-	-
Ostali prihodi	772	1,785
Ukupno	9,041	5,791

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

ALTA banka a.d. Beograd

U periodu od 01. januara do 30. juna 2021. godine

13. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 17)	Hartije od vrednosti (Napomena 18)	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija (Napomena 19)	Kreditni i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	HOV po fer kroz ostali rezultat preko rev. rezervi (Napomena 18)	Vanbilansna aktiva (Napomena 30)	Ukupno
anije na dan . januar 2020. godine	60	5,664	9,555	268,178	702	-	21,663	305,822
bezvrednje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	219	8,258 (447)	23,932 (30)	677,173 (1,731)	9,650 (1)	1,111	31,040	751,383 (2,209)
irsne razlike manjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(133)	(8,650)	(26,016)	(615,546)	(7,011)	-	(37,226) 1,268	(694,582) 1,268
anije na dan I. decembra 2020. godine.	146	4,825	7,441	328,074	3,340	1,111	16,745	361,682
bezvrednje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	61	1,945 136	13,313 39	205,674 (1,707)	7,606 23	125 (1)	12,206	240,931 (1,510)
irsne razlike manjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(196)	(3,172)	(10,407)	(213,386) 12,307	(8,764)	-	(12,169) (533)	(248,094) 12,840
anije na dan I. decembra 2021. godine	11	3,734	10,386	306,349	2,205	1,235	16,249	340,169

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Troškovi neto zarada i naknada	110,982	104,138
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	43,445	39,007
Ostali lični troškovi	10,036	13,361
Ukupno	164,462	156,507

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021	2020.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 25)	21,340	17,128
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 25)	2,898	3,955
Ukupno	24,238	21,083

16. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Prihod od smanjenja obaveza	1,099	-
Prihod od sticanja imovine	-	-
Ostali prihodi	840	646
Ukupno	1,939	646

17. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2021.	2020.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	34,345	35,353
Usluge	37,492	42,347
Ostali nematerijalni troškovi	37,261	30,660
sponzorstvo humanitarna pomoc donacije	150	5,650
Materijal i energija	15,025	12,599
Troškovi reprezentacije	2,668	1,307
Premije osiguranja	15,300	12,083
Ostali rashodi	20,043	9,586
Ukupno	162,284	149,587

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	30.06.2021	U hiljadama dinara 31.12.2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	64,548	1,003,628
Blagajna:		
- u dinarima	1,486,767	558,057
- u stranoj valuti	2,919,219	1,668,746
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	1,572,000	5,500,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	150,746	296,494
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	23	61
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,193,303	9,026,986
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	<i>(11)</i>	<i>(146)</i>
Stanje na dan	6,193,292	9,026,840

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015 i 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj tekući račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita i na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hov i za druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze koje su uključene u obračun dopunskog kapitala banke u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koje banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države, odnosno međunarodne finansijske organizacije i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži. Radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema Republike Srbije, Izvršni odbor Narodne banke Srbije može da odluči da banka u određenom periodu ne obračunava obaveznu rezervu na ukupne obaveze ili na deo obaveza, i to naročito u slučaju restrukturiranja banke u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke i/ili kada se oceni da banka ima probleme s likvidnošću.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2020. godina: 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2020. godina: 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 30. juna 2021. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 1,272,152 hiljada dinara (31. decembar 2020. 999,727 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog presečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u prvoj polovini 2021. godine kretala se u visini od 0.10% na godišnjem nivou (2020. godine od 0.10% do 0.75% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u prvih šest meseci 2021. godine kao ni tokom 2020. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2020. godina: 20%); i

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 13%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2020. godina: 62%); i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 30. jun 2021. godine iznosila 8,981 hiljada evra (31. decembar 2020. godine: 7,240 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 31. jun 2021. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije je u toku 2021. godine iznosila je 0,10% na godišnjem nivou.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>30.06.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	64,548	1,003,628
Gotovina u blagajni	1,486,767	558,057
	<u>1,551,315</u>	<u>1,561,685</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	2,548,078	1,227,917
Gotovina u blagajni	2,919,219	1,668,746
	<u>5,467,297</u>	<u>2,896,663</u>
Ukupna gotovina	<u>7,018,612</u>	<u>4,458,348</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	<u>(6,537)</u>	-
Stanje na dan 30. jun	<u><u>7,012,075</u></u>	<u><u>4,458,348</u></u>

19. HARTIJE OD VREDNOSTI

U hiljadama dinara

	<u>30.06.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima:		
Hov po fer vrednosti kroz BU	50,190	162
Hov po fer vrednosti kroz ostali rezultat	835,724	516,216
	<u>885,914</u>	<u>516,378</u>
U stranoj valuti:		
Obveznice Republike Irak	113,634	152,172
Državni zapisi RS	146,618	113,649
	<u>260.252</u>	<u>265,821</u>
Hartije od vrednosti, bruto	<u>1,146,166</u>	<u>782,199</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	<u>(3,734)</u>	<u>(4,825)</u>
Stanje na dan	<u><u>1,142,432</u></u>	<u><u>777,374</u></u>

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>30.06.2021.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2020.</u>
U dinarima:		
Domaće banke	5,322	6,724
Druge finansijske organizacije	569,978	574,875
NBS	-	-
	<u>575,300</u>	<u>581,599</u>
U stranoj valuti:		
Strane banke	2,539,469	1,220,692
Druge finansijske organizacije	4,703	4,703
Domaće banke	8,609	7,226
	<u>2,552,781</u>	<u>1,232,621</u>
Obračunata kamata i naknada u dinarima	1,649	2,018
Obračunata kamata u stranoj valuti	-	-
Razgraničena potraživanja od naknada u dinarima	(2,051)	(2,223)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, bruto	<u>3,127,679</u>	<u>1,814,015</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	<u>(10,386)</u>	<u>(7,441)</u>
Stanje na dan	<u>3,117,293</u>	<u>1,806,574</u>

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U hiljadama dinara

	<u>30.06.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima:		
Javna preduzeća	896,185	567,652
Preduzeća	9,564,444	7,814,833
Stanovništvo	836,486	668,053
Javni sektor	176,688	94,340
Ostalo	256,163	222,697
	<u>11,729,967</u>	<u>9,367,575</u>
U stranoj valuti:		
Preduzeća	357,881	372,666
Stanovništvo	2,508	3,183
Strana lica	49,368	47,832
	<u>409,757</u>	<u>423,681</u>
Obračunata kamata u dinarima	72,371	151,120
Obračunata naknada u dinarima	1,609	1,205
Obračunata kamata u stranoj valuti	128	3,594
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	225,677	213,515
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	24,673	21,130
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	<u>(55,660)</u>	<u>(42,462)</u>
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	<u>12,408,520</u>	<u>10,139,358</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	<u>(306,349)</u>	<u>(328,074)</u>
Stanje na dan	<u>12,102,171</u>	<u>9,811,284</u>

22. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	<u>30.06.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na dan	<u>114</u>	<u>114</u>

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing	Ukupno	Nematerijalna imovina
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. januara 2020. godine	504,017	882,753	292,277	20,759	1,699,806	70,303
Povećanja	-	93,135	37,956	11,604	142,695	3,404
Usklađivanje fer vrednosti	15,061	(58,815)	-	-	(43,754)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,299)	(1,810)	(26,109)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	519,078	917,073	305,934	30,553	1,772,638	72,624
Povećanja	-	-	30,891	289	31,180	-
Amortizacija	-	(6,849)	(10,730)	(3,760)	(21,340)	(2,898)
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(120)	-	(120)	-
Stanje 30. jun 2021. godine	519,078	910,224	325,975	27,082	1,782,358	69,726
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje 1. januara 2020. godine	-	118,863	239,932	4,930	363,725	47,201
Amortizacija (Napomena 13)	-	(13,114)	(13,942)	(6,927)	(33,983)	(6,796)
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,296)	(1,810)	(26,106)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	-	131,977	229,578	10,047	371,602	52,914
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	-	-	-	-
Stanje 30. jun 2021. godine	-	131,977	229,578	10,047	371,602	52,914
Neotpisana vrednost na dan:						
- 30. jun 2021. godine	519,078	778,247	96,397	17,035	1,410,756	16,812
- 31. decembra 2020. godine	519,078	785,096	76,356	20,506	1,401,036	19,710

Na dan 30. juna 2021. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 30. juna 2021. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

24. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

a) Investivione nekretnine	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	177,899	177,899
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	36,763	36,763
Stanje na dan	214,662	214,662

Banka je izvršila preknjižavanje dela vrednosti poslovne zgrade po osnovu davanja u zakup na poziciju investicione nekretnine.

Na dan 30. juna 2021. godine, kao ni na 31. decembar 2020, godine, Banka nij imala sredstva namenjena prodaji.

25. OSTALA SREDSTVA

	30.06.2021.	31.12.2020.
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu naknada za bolovanje	-	3,868
Dati avansi u dinarima	10,387	123
Potraživanja po osnovu zakupa	1,938	3,821
Zalihe i sitan inventar u upotrebi	3,588	219
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	3,292
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	12,814	46,568
Potrazovanja po osnovu prodaje sredstava obezbedjenja	-	16,050
Ostale investicije	302	302
Ostala potraživanja u dinarima	8,057	11,653
	83,654	85,896
U stranoj valuti:		
Preduzeća	178	-
Stanovništvo	-	-
Ostalo	106,609	491,377
	106,787	491,377
Ostala sredstva, bruto	190,441	577,273
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(3,298)	(3,292)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 13)</i>	(2,205)	(3,340)
Ukupno	(5,503)	(6,632)
Stanje na dan	184,938	570,641

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	30.06.2021		31.12.2020.	
	Kratkoročni	Dugoročni	Kratkoročni	Dugoročni
U dinarima				
Osiguravajuća društva	600,802	-	516,228	-
Domaće banke	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	1,177,543	-	926,366	-
Ukupno	1,778,345	-	1,442,594	-
U stranoj valuti				
Strane banke	473,579	-	45,847	-
Domaće banke	-	-	237,170	-
Ostale finansijske organizacije	130,219	-	11,112	-
Ukupno	603,798	-	294,129	-
Stanje na dan	2,382,143	-	1,736,723	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za period od 01. januara do 30. juna 2021. godine

ALTA banka a.d. Beograd

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	30.06.2021.		31.12.2020.	
	Kratkoročni	Dugoročni	Kratkoročni	Dugoročni
U dinarima				
Javna preduzeća	5,405,200	11,970	3,171,770	1,934
Preduzeća	2,006,558	151,790	4,398,956	78,559
Stanovništvo	982,249	182,370	1,116,592	149,490
Javni sektor	1,145,121	-	582,275	10,000
Drugi komitenti	683,408	-	795,991	36,588
Ukupno	10,222,536	346,130	10,065,585	276,570
				10,342,155
U stranoj valuti				
Javna preduzeća	584,876	-	68,245	-
Preduzeća	699,382	251,281	1,144,177	342,285
Stanovništvo	2,481,273	1,840,025	2,152,691	1,690,076
Drugi komitenti	1,057,279	-	1,091,114	18,199
Ukupno	4,822,810	2,091,306	4,456,227	2,050,560
Stanje na dan	15,045,346	2,437,436	14,521,812	2,327,130
				16,848,942

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 0.20% do 3.35% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.
Na depozite oročene u stranoj valuti Banka plaća kamatu od 0.10% do 1.80%.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 1.00% do 3.00% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.20% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute, a na depozite u stranoj valuti preko jedne godine od 1.10% do 1.50% godišnje.

28. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	16,249	16,745
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)	25,246	25,496
Rezervisanja za sudske sporove	1,961	1,961
Stanje na dan	43,456	44,202

29. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	46,715	65,894
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	31,714	4,290
Ostale obaveze prema zaposlenima	10,529	11,076
Obaveze prema dobavljačima	7,972	13,076
Obaveze po osnovu lizinga	15,891	19,253
Obaveze iz dobitka	2,253	2,253
Ostale obaveze u dinarima	93,004	169,441
Ostale obaveze u stranoj valuti	62,876	528,681
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	11,232	16,741
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	18,586	12,121
Stanje na dan	300,772	842,827

30. KAPITAL BANKE

Struktura kapitala Banke	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Aksijski kapital	2,912,133	2,912,133
Ostali kapital	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,080,297	3,080,297
Ostale rezerve iz dobiti	278,079	705,242
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	705,242	265,916
Nerealizovani gubici	(13,016)	(21,643)
Rezerve	970,305	949,515
Dobitak	11,944	12,163
Gubitak	-	-
Stanje na dan	4,062,546	4,041,975

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Aksijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Aksijski kapital Banke na dan 30. juna 2021. godine iznosi 2,912,133 hiljada dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2020. godine iznosio je 2,912,133 hiljadu dinara i bio je podeljen na 288,330 akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Učešće domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 30. juna 2021. godine 89.61%, a stranih lica 10.39% (na dan 31. decembra 2020. godine taj odnos je bio 89.61%, odnosno 10.39%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 30. juna 2021. godine.

U toku prvog polugodišta 2021. godine pojedinačno najveći akcionar Banka, Alta pay group d.o.o Beograd, povećala je svoje učešće u akcijskom kapitalu sa 28.52% na 63.93%, čime je stekla kontrolno učešće u Banci.

30. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Struktura akcionara Banke na dan 30. juna 2021. godine je sledeća:

	30.06.2021.		U hiljadama dinara 2020.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
ALTA PAY GROUP DOO BEOGRAD	1,861,683	63.93%	830,473	28.52%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
ĐOKIĆ-PAVLICA DANIJELA	145,592	5.00%	145,592	5.00%
MIN. FIN. I TREZORA - BIH	104,555	3.59%	145,592	5.00%
JP JUGOIMPORT SDPR	100,000	3.43%	104,555	3.59%
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA	58,014	1.99%	58,014	1.99%
MIN. FIN. REP. SEV. MAKED.	50,601	1.74%	104,555	3.59%
ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.	40,966	1.41%	40,966	1.41%
UNION BANKA DD SARAJEVO	32,138	1.10%	32,138	1.10%
OTP BANKA SRBIJA	28,472	0.98%	28,472	0.98%
CONVEST A.D. NOVI SAD -ZBIRNI RAČUN	26,270	0.90%	20,079	0.69%
CRNA GORA	14,999	0.52%	14,999	0.52%
ZASTAVA ORUŽJE A.D.	11,373	0.39%	11,373	0.39%
HOLDING KORPORACIJA KRUŠIK	10,565	0.36%	10,565	0.36%
STOPANSKA BANKA AD SKOPJE	10,383	0.36%	10,383	0.36%
Ostali (zbirno):	261,368	8.98%	1,199,223	41.18%
Stanje na dan	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

Emisiona premija na dan 30. juna 2021. godine iznosi 168,164 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2020. godine 168,164 hiljada dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 30. juna 2021. godine iznose 970,305 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2020. godine 949,515 hiljada dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 278,079 hiljade (na dan 31. decembra 2020. godine 265,916 hiljada dinara), i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 13,016 hiljade (na dan 31. decembra 2020. godine 21,643 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 30. juna 2021. godine iznose 705,242 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 705,242 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost.

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Poslovi u ime i za račun trećih lica	162,899	158,083
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze	4,467,007	4,393,765
Derivati	7,669,284	2,917,490
Primljena jemstva za obaveze	71,348,446	70,445,365
Druge vanbilansne pozicije	8,016,635	6,949,479
Stanje na dan	91,664,271	84,864,182
a) Poslovi u ime i za račun trećih lica	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	159,488	154,523
Ostali komisioni poslovi u dinarima	3,411	3,560
Stanje na dan	162,899	158,083
b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	756,454	1,271,044
-u stranoj valuti	128,987	18,477
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	2,651,420	2,141,412
-u stranoj valuti	697,929	589,216
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučениh kredita i garancija	232,217	373,616
Stanje na dan	4,467,007	4,393,765

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Obveznice Republike Irak	3,417	3,548
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti		
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,430,992	1,432,950
Izdane garancije bez pravnog dejstva	68,086	99,218
Rizične vanbilansne stavke	2,990,864	2,018,917
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	3,523,276	3,394,846
Stanje na dan	8,016,635	6,949,479

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 30. juna 2021. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos monetarnih sporova iznosi 37,603 hiljada dinara.

Pored prethodno navedenog, protiv Banke se vodi 9 (devet) nemonetarnih sporova, odnosno sporova za koje nije utvrđena vrednost tužbenih zahteva.

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke, očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteci iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 1,961 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: bez rezervisanja). Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. juna 2021. godine i 31. decembra 2020. proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>30.06.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,193,934	1,219,687
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(8,381)	(11,083)
	<u>1,185,553</u>	<u>1,208,604</u>
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	68,446	1,968
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2,349)	(29)
	<u>66,097</u>	<u>1,939</u>
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	86,580	137,283
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(1,104)	(3,221)
	<u>85,476</u>	<u>134,062</u>
Plasmani, neto	<u>1,337,126</u>	<u>1,344,606</u>
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	622,789	389,114
Depoziti rukovodstva Banke	40,545	21,326
Depoziti ostalih povezanih lica	53,122	2,675
	<u>716,455</u>	<u>413,115</u>
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	571,046	1,180,154
Rukovodstvo Banke	1,360	984
Ostala povezana lica	15,118	15,000
	<u>587,524</u>	<u>1,196,138</u>

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- b) Zarade i ostala primanja Upravnog, Izvršnog i drugih odbora Banke osnovanih u skladu sa Zakonom, kao i ključnih zaposlenih u prvom polugodištu 2021. i 2020. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2021.</u>	<u>30.06.2020.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	19,719	20,760
Učešće u dobitku	-	-
Bruto naknade organa upravljanja	<u>14,232</u>	<u>17,887</u>
	<u>33,951</u>	<u>38,647</u>

34. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 30. juna 2021. i 31. decembra 2020. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na dan 30. jun 2021. godine 67% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (31. decembar 2020: 61%), a 15% se odnosi na činidbene garancije (31. decembar 2020: 14%).

	30.06.2021.		U hiljadama dinara 31.12.2020.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,127,679	3,117,293	1,814,015	1,806,574
Krediti i potraživanja od komitenata	12,407,726	12,101,377	10,139,358	9,811,284
Finansijska sredstva	149,770	146,299	776,698	770,762
Ostala bilansna aktiva	84,733	82,528	511,515	508,175
Ukupno bilansne pozicije	15,769,908	15,447,497	13,241,586	12,896,795
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	134,190	133,746	1,289,521	1,285,674
Činidbene garancije	3,487,752	3,477,014	2,730,628	2,720,952
Neiskorišćene preuzete obaveza	3,835,628	3,830,561	2,392,533	2,389,311
Ukupno vanbilansne stavke	7,457,570	7,441,321	6,412,682	6,395,937
Ukupno	23,227,478	22,888,818	19,654,268	19,292,732

34. KREDITNI RIZIK

b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 30. juna 2021. i 31. decembra 2020. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno bruto	U hiljadama dinara	
					Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,125,679	-	2,000	3,127,679	(10,386)	3,117,293
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	4,774	314	321	5,408	(580)	4,828
- kreditne kartice	15,600	1,232	1,986	18,818	(2,107)	16,711
- hipotekarni krediti	96,181	11,536	-	107,717	(4,078)	103,639
- ostali plasmani	585,147	122,540	8,692	716,379	(32,630)	683,749
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>						
- velika	1,672,373	693,859	-	2,366,232	(26,039)	2,340,193
- mikro, mala i srednja	7,454,750	950,460	558,133	8,963,344	(230,108)	8,733,236
- ostalo	112,883	116,945	-	229,828	(10,807)	219,020
	9,941,708	1,896,886	569,132	12,407,726	(306,349)	12,101,377
- Hartije od vrednosti	3,153	146,617	-	149,770	(3,471)	146,299
Ostala bilansna aktiva	75,041	-	9,692	84,733	(2,205)	82,528
Vanbilansne stavke	7,196,079	227,442	918	7,424,440	(16,249)	7,408,191
Ukupno na 30.06.2021.	20,341,660	2,270,945	581,743	23,194,348	338,660	22,855,687
Ukupno na 31.12.2020.	22,123,619	3,715,622	618,491	26,457,732	361,682	26,096,050

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 30. junom 2021. godine iznose 338,660 hiljada dinara (31. decembar 2020: 361,682).

c) Kvalitet aktive koja se klasifikuje

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 30. juna 2021. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	21,607	454,586	102,514	11,937	47,036	637,680
Sektor privrednih društava	1,553,604	3,223,101	4,625,816	603,701	116,331	10,122,553
Sektor stanovništva	399,338	210,032	174,932	44,881	19,472	848,655
Sektor stranih lica	1,766,869	61,097	711,509	199,872	2,494	2,741,841
Ostali sektori	33,658	104,169	1,185,559	55,825	39,969	1,419,180
Ukupno	3,775,076	4,052,985	6,800,330	916,216	225,302	15,769,909
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,509,088	3,377,221	1,629,487	51,775	296	6,567,866
Sektor stanovništva	19,519	7,739	5,183	2,211	2,391	37,043
Ostali sektori	91,708	364,113	366,551	30,288	-	852,660
Ukupno	1,620,315	3,749,073	2,001,221	84,274	2,687	7,457,569
Ukupno na 30.06.2021.	5,395,391	7,802,058	8,801,551	1,000,490	227,989	23,227,478

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2020. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	35,761	819,163	93,726	-	46,630	995,280
Sektor privrednih društava	1,328,375	1,810,251	4,566,321	596,551	130,437	8,431,935
Sektor stanovništva	282,235	188,069	170,807	30,856	9,680	681,647
Sektor stranih lica	960,777	170,770	227,607	204,039	1,287	1,564,480
Ostali sektori	53,570	258,565	618,078	5,375	76,989	1,012,577
Ukupno	2,660,718	3,246,818	5,676,539	836,821	265,023	12,685,919
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,314,168	2,808,650	1,335,294	89,227	287	5,547,626
Sektor stanovništva	21,794	8,573	5,718	2,465	1,575	40,125
Ostali sektori	121,837	356,494	307,093	30,240	9,110	824,774
Ukupno	1,457,799	3,173,717	1,648,105	121,932	10,972	6,412,525
Ukupno na 31.12.2020.	4,118,517	6,420,535	7,324,644	958,753	275,995	19,098,444

34. KREDITNI RIZIK

d) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 574,635 hiljade dinara na dan 30. juna 2021. godine (31. decembra 2020: 609,404), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 81,434 hiljada dinara (31. decembra 2020: 110,921).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 1,574 hiljada dinara (31. decembra 2020: 10,769), dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 982 hiljade dinara (31. decembra 2020: 1,167).

35. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 30. juna 2021. godine prikazana je kako sledi:

U hiljadama dinara

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	6,042,548	-	-	-	150,744	6,193,292
Potraživanja po osnovu derivata	1,507	-	-	-	-	1,507
Hartije od vrednosti	-	-	50,190	1,089,089	3,153	1,142,432
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,554,216	1,511	554,409	7,157	-	3,117,293
Kredit i potraživanja od komitenata	1,293,017	904,319	3,829,295	6,075,541	-	12,102,171
Investicije u zavisna društva	-	-	114	-	-	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	16,812	16,812
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,410,756	1,410,756
Investicione nekretnine	-	-	-	-	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva	10,443	-	-	-	-	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	25,051	25,051
Ostala sredstva	125,843	2,106	56,990	-	-	184,939
Ukupna aktiva	10,027,573	907,936	4,490,997	7,171,786	1,796,127	24,394,420

35. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

OBAVEZE	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	U hiljadama dinara
						Ukupno
Obaveze po osnovu derivata	1,124	-	799	-	-	1,924
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	888,407	324,000	470,000	697,909	1,827	2,382,143
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2,394,247	3,572,930	3,669,536	7,337,385	508,684	17,482,782
Rezervisanja	-	-	-	43,456	-	43,456
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	120,797	120,797
Ostale obaveze	232,706	5,712	13,130	49,224	-	300,772
Ukupna pasiva	3,516,485	3,902,642	4,153,465	8,127,974	631,309	20,331,874
Ročna neusklađenost						
Na dan 30. juna 2021.	6,511,088	(2,994,705)	337,532	(956,187)	1,164,819	4,062,546
Na dan 31. decembra 2020.	8,403,173	(939,624)	(1,266,005)	(2,905,175)	749,605	4,041,975

Plasmani i obaveze bez ugovorenog roka dospeća raspoređeni su u ročni okvir bez roka.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti u većem delu stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne mogu očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Deo ovih depozita koji je sa 30. junom 2021. godine procenjen kao nestabilna kategorija depozita svrstan je u ročnu grupu do 7 dana, dok je preostali deo istih prebačen u ročnu grupu preko 1 godine.

35. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 30. juna 2020. i 2019. godine i relevantne vrednosti u toku prve polovine 2021. i 2020. godine date su u sledećim tabelama:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Pokazatelj likvidnosti		
30. juna	2.47	1.42
Prosek 1/2 godine	2.56	1.92
Najniži iznos	1.72	1.11
Najviši iznos	4.21	2.92
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Uži pokazatelj likvidnosti		
30. juna	2.15	1.37
Prosek 1/2 godine	2.37	1.26
Najniži iznos	1.63	0.77
Najviši iznos	3.98	1.72
	<u>30.06.2021</u>	<u>30.06.2020</u>
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	150.88%	143.20%

c) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 30. juna 2021. i 2020. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>30.06.2021.</u>	<u>30.06.2020.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	21.58%	20.88%
Pokazatelj likvidnih sredstava	22.16%	21.82%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	14.49%	14.67%

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 30. juna 2021. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	2,622,223	60,641	202,712	184,387	3,069,963	3,123,329	6,193,292
Potraživanja po osnovu derivata	110	10	-	-	119	1,387	1,507
Hartije od vrednosti	113,372	143,146	-	-	256,518	885,914	1,142,432
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,991,479	274,857	128,039	161,216	2,555,591	561,702	3,117,293
Kredit i potraživanja od komitenata	3,436,873	59,443	-	-	3,496,316	8,605,855	12,102,171
Ostala sredstva	114,328	-	-	-	114,328	1,723,397	1,837,725
Ukupna aktiva	8,278,384	538,097	330,750	345,603	9,492,835	14,901,584	24,394,419
OBAVEZE							
Obaveze po osnovu derivata	799	-	1	-	800	1,124	1,924
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	598,801	4,997	-	-	603,798	1,778,345	2,382,143
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,730,921	882,648	188,441	112,248	6,914,258	10,568,524	17,482,782
Rezervisanja	5,080	1,562	-	764	7,406	36,050	43,456
Ostale obaveze	92,693	32,375	1	-	125,069	296,500	421,569
Ukupno obaveze	6,428,293	921,583	188,443	113,012	7,651,330	12,680,544	20,331,874
Neto svop pozicija	(1,896,304)	386,571	(138,869)	(230,887)	(1,879,489)	-	(1,879,489)
Neto devizna pozicija							
- Na dan 30. juna 2021.	(46,213)	3,085	3,439	1,705	(37,984)	2,221,041	2,183,056
- Na dan 31. decembra 2020.	342,894	3,178	1	-2,041	344,032	3,695,551	4,039,583

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 30. juna 2021. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	5,188,253	3,090,132	538,097	-	676,353	9,492,834
	EUR	44,131	26,284	4,577	-	5,753	80,745
Obaveze	Dinari	6,409,539	18,754	921,583	-	301,455	7,651,331
	EUR	54,519	160	7,839	-	2,564	65,081
Svop	Dinari	(1,896,304)	-	386,571	-	(369,755)	(1,879,489)
	EUR	(16,130)	-	3,288	-	(3,145)	(15,987)

c) Pokazatelj deviznog rizika

	<u>30.06.2021.</u>	<u>30.06.2020.</u>
Pokazatelj deviznog rizika		
30. jun	1.15%	7.80%
Prosek 1/2 godine	7.82%	5.74%
Najniži iznos	0.03%	0.07%
Najviši iznos	19.20%	16.00%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2021. godine kretao u rasponu od 0.03% do 19.20%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 30. juna 2021. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 30. juna 2021. i 31. decembra 2020. godine, kao i koeficijenti adekvatnosti kapitala:

	30.06.2021.	U hiljadama dinara 31.12.2020.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Osnovni kapital	<u>3,080,297</u>	<u>3,080,297</u>
Gubici iz ranijih godina	-	-
Ostale rezerve	-	-
Revalorizacione rezerve	690,991	682,488
Nematerijalna ulaganja	<u>(16,813)</u>	<u>(19,711)</u>
Potrebna rezerva iz dobiti	278,079	265,916
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Ukupan kapital (1)	4,032,440	4,008,876
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	15,947,433	12,946,439
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	282,576	348,498
Izloženost operativnom riziku	<u>1,373,850</u>	<u>1,373,850</u>
Izloženost cenovnom riziku	-	-
Ukupno (2)	<u>17,603,859</u>	<u>14,668,787</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	<u>22.91%</u>	<u>27.33%</u>

Obračun adekvatnosti kapitala izvršen je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, koja je usklađena sa Bazel III standardima.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

a) Adekvatnost kapitala Banke (Nastavak)

Na dan 30. jun 2021. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je 22.91%, dok je regulatorni kapital iznosio RSD 4,032,440 hiljada, odnosno EUR 34,299 hiljade, prema zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	30.06.2021.	31.12.2020.
1.Kapital	Minimum EUR 10 miliona	34,30	34,09
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 8% Maksimum	22.91%	27.33%
3.Ulaganja Banke	60% kapitala	40.40%	40.51%
4.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	276.26%	188.37%
5.Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1 Maksimum	2.32	2.48
6.Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	1.15%	8.63%

38. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemska slabost koja negativno utiče na sistemska funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Metodologiju upravljanja informacionim rizicima koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija i administrator bezbednosti vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se sagledava registar resursa i navodi u kojoj meri postoji izloženost pojedinim vrstama rizika IS.

39. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 30. juna 2020. i 31. decembra 2019. godine godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	30.06.2021.	U dinarima 31.12.2020.
EUR	117.5660	117.5802
USD	98.7369	95.6637
CHF	107.1607	108.4388

40. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM KOVID-19

Globalni izazov u 2020. godini bio je izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), čija ekspanzija širom sveta ima negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, su preduzele mere za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, sanitarne mere, vakcinacija), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Očekivani scenario da će ekspanzija korona virusa globalno, širom EU i u Srbiji biti obuzdana i da će se postepeno usporiti (kao što je već slučaj u Kini) do kraja prve polovine 2020. godine, nije se ostvarilo. Stoga je pandemija imala značajan negativan ekonomski uticaj na celu 2020. godinu, sa tendencijom da se ovakvi efekti nastave i tokom 2021. godine.

Tokom 2020. godine, rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima epidemije. Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja.

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Kovid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Kovid-19 i podršku privredi Srbije.

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu Odluke o moratorijumu I, II i III. U nastalim okolnostima rukovodstvo Banke posebnu pažnju posvećuje praćenju likvidnosti i obaveza Banke, na način da se zaštite interesi deponenata i akcionara Banke.

U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke sa posebnom pažnjom prati sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokriva likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, trenutno nema indicija da bi se u narednom periodu ugrozili regulatorno propisani pokazatelji poslovanja. U odnosu na navedeno, dodatno ukazujemo da su interni limiti Banke određeni na način da obezbeđuju identifikovanje ranih znaka upozorenja, s obzirom da su značajno iznad regulatornih.

Nakon značajnog pada pokazatelja likvidnosti nakon uviđenja prvog moratorijuma, isti su počeli da se oporavljaju u aprilu 2020. godine, i sada su nakon svega na značajno višim nivoima kako zakonskih, tako i interno propisanih.

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje prihoda

Sagledavanjem uticaja donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, procena je da će poslovanje Banke ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivi i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke.

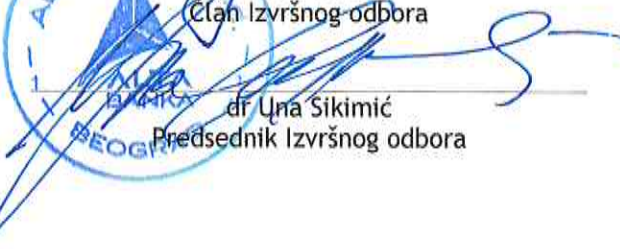
41. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Beograd, 17.08.2021.

Slobodan Lečić,
Direktor sektora računovodstva i izveštavanja

Nikola Krdžić
Član Izvršnog odbora

dr. Una Sikimić
Predsednik Izvršnog odbora

Sektor računovodstva i izveštavanja
Odeljenje finansijskog planiranja i kontrole

Broj: 7713/2021

Datum: 19.08.2021. godine

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU BANKE

ZA PERIOD 01.01.2021. – 30.06.2021. GODINE

Sadržaj:

1. Uvodne napomene	4
2. Makroekonomsko okruženje	4
2.1. Osnovne napomene.....	4
2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja	4
2.1.2. Zaposlenost i zarade.....	4
2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	5
2.1.4. Devizni kurs	6
2.1.5. Monetarni tokovi.....	6
2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu	7
2.3. Regulativa u izveštajnom periodu	7
3. Poslovne aktivnosti Banke	7
3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke.....	7
3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu.....	9
3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima	10
4. Bilans uspeha Banke	11
4.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	11
4.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	13
4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	14
4.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	15
4.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15
4.6. Ostali rashodi	15
5. Bilans stanja Banke	15
5.1. Osnovne napomene.....	15
5.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke.....	17
5.3. Hartije od vrednosti.....	18
5.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19
5.5. Krediti i potraživanja od komitenata	20
5.5.1. Krediti stanovništvu.....	20
5.6. Investicije u zavisna društva.....	21
5.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine	21
5.8. Ostala sredstva.....	22
5.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23
5.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25
5.11. Ukupni depoziti Banke.....	26
5.12. Rezervisanja	27

5.13.	Ostale obaveze	27
5.14.	Kapital Banke	28
5.14.1.	Struktura kapitala Banke	28
5.14.2.	Akcijski kapital	29
5.14.3.	Sticanje sopstvenih akcija	29
6.	Vanbilansna evidencija Banke.....	30
7.	Likvidnost Banke.....	32
7.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	32
8.	Izloženost Banke rizicima	33
8.1.	Rizici kojima je Banka izložena	33
8.2.	Adekvatnost kapitala.....	38
8.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima.....	39
8.3.1.	Kreditni rizik	39
8.3.2.	Kreditno-devizni rizik.....	43
8.3.3.	Rizik likvidnosti	44
8.3.4.	Rizici koncentracije	46
8.3.5.	Rizici ulaganja	46
8.3.6.	Devizni rizik.....	46
8.3.7.	Cenovni rizik	48
8.3.8.	Kamatni rizik	48
8.3.9.	Rizik zemlje.....	49
9.	Ostale aktivnosti Banke	49
9.1.	Usklađenost poslovanja.....	50
9.2.	Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja.....	50
9.3.	Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma	50
9.4.	Informaciono-komunikaciona tehnologija	51
9.5.	Upravljanje lošim plasmanima	52
9.6.	Finansijska saradnja sa inostranstvom.....	53
9.7.	Aktivnosti istraživanja i razvoja	53
9.8.	Korporativna odgovornost prema društvu.....	54
9.9.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	54
9.10.	Ogranci banke	54
10.	Pregled pravila korporativnog upravljanja	54
11.	Razvoj Banke u narednom periodu	56
11.1.	Strateški ciljevi Banke	56
11.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke.....	56
12.	Poslovanje Banke u 2021. godini	57
13.	Događaji nakon protoka poslovne godine	59

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 30. juna 2021. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema poslednjim dostupnim podacima Republičkog zavoda za statistiku realni međugodišnji rast bruto domaćeg proizvoda u prvom kvartalu 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 1.7%.

Prema fleš proceni, realni rast BDP u drugom kvartalu 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 13.4%.

Desezonirana serija podataka pokazuje rast bruto domaćeg proizvoda u prvom kvartalu 2021. godine od 1.9% u odnosu na prethodni kvartal.

Posmatrano po delatnostima, u prvom kvartalu 2021. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru građevinarstva, 19.5%, sektoru trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane, 5.3% i sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama, 3.5%. Značajan realni pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru stručnih, naučnih, inovacionih i tehničkih delatnosti i administrativnih i pomoćnih uslužnih delatnosti, 6.6% i sektoru umetnosti, zabave i rekreacije, ostalih uslužnih delatnosti i delatnosti domaćinstva kao poslodavca, 11.7%.

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema podacima Ankete o radnoj snazi za prvi kvartal 2021. godine, a u poređenju sa četvrtim kvartalom 2020. godine, kod lica starosti 15 i više godina došlo je do smanjenja broja zaposlenih (-79,500) i povećanja broja nezaposlenih (+64,200) i stanovništva van radne snage (+7,700).

Na međukvartalnom nivou, stopa zaposlenosti smanjena je za 1.3 p. p., a stopa stanovništva van radne snage je povećana za 0.2 p. p., i u prvom kvartalu 2021. godine iznosile su 46.3%, odnosno 46.9%, respektivno. Istovremeno, stopa nezaposlenosti porasla je za 2.1 p. p. i u prvom kvartalu 2021. godine iznosi 12.8%.

Poslednja zvanično objavljena prosečna zarada (bruto) obračunata za maj 2021. godine iznosila je 89,720 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 65,025 dinara.

Rast bruto zarada u periodu januar–maj 2021. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 8.3% nominalno, odnosno 6.1% realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 8.5% nominalno i za 6.3% realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za maj 2021. godine nominalno je veća za 10.1%, a realno za 6.3%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 10.4%, odnosno za 6.6% realno.

Medijalna neto zarada za maj 2021. godine iznosila je 49,869 dinara, što znači da je 50% zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa.

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

Radi definisanja okvira za odlučivanje o monetarnoj politici na srednji rok i usidranja i stabilizacije inflacionih očekivanja, Narodna banka Srbije je odredila ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merene godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2019. do decembra 2021. godine, u visini 3.00%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p. p.

Cene proizvoda i usluga lične potrošnje u maju 2021. godine, u odnosu na april 2021. godine, u proseku su povećane za 0.5%. Potrošačke cene u maju 2021. godine, u poređenju sa istim mesecom prethodne godine, povećane su za 3.6%, dok su u poređenju sa decembrom 2020. godine povećane u proseku za 3.2%. Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u maju 2021. godine, u odnosu na prethodni mesec, rast cena je zabeležen u grupama Hrana i bezalkoholna pića (1.0%), Odeća i obuća (0.8%), Restorani i hoteli (0.7%), Transport (0.5%), Zdravstvo (0.4%), Stan, voda, električna energija, gas i druga goriva (0.3%). Do povećanja cena došlo je i u grupama Alkoholna pića i duvan i Rekreacija i kultura (za po 0.2%) i Komunikacije (0.1%). Pad cena je zabeležen u grupi Nameštaj, pokućstvo i tekuće održavanje stana (-0.1%).

Imajući u vidu negativne efekte virusa korona Covid-19 na privrednu aktivnost i istovremeno održavanje inflacije u granicama cilja u srednjem roku, tokom izveštanog perioda, NBS je četiri puta umanjila referentnu kamatnu stopu, tako da je ona na dan 30.06.2021. godine iznosila 1.00%.

Odluka o ublažavanju monetarne politike doneta je usled negativnog efekta virusa po globalni privredni rast, što se odrazilo i na kretanja na međunarodnom robnom i finansijskom tržištu, kao i na odluke centralnih banaka i vlada zemalja širom sveta.

U narednoj tabeli prikazane su prosečne vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2021. i 2020. godine.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2021. i 2020. godini

Period	2021	2020
Januar	1.00%	2.25%
Februar	1.00%	2.25%
Mart	1.00%	1.91%
April	1.00%	1.57%
Maj	1.00%	1.50%
Jun	1.00%	1.33%
Jul		1.25%
Avgust		1.25%
Septembar		1.25%
Oktobar		1.25%
Novembar		1.25%
Decembar		1.07%
Prosek	1.00%	1.51%

Prosečna referentna kamatna stopa, tokom prve polovine 2021. godine, iznosila je 1.00% i bila je za 0.51 p.p niža od prosečne referente kamatne stope tokom 2020. godine (prosek 2020: 1.51%).

2.1.4. Devizni kurs

Tokom prve polovine 2021. godine preovladavao je stabilan kurs dinara ka evru. Tokom prve polovine 2021. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 3.1 milijardu evra.

Na dan 30.06.2021. godine kurs dinara prema evru iznosio je 117.5660, dok je na dan 30.06.2020. godine iznosio 117.5760. Tokom prve polovine 2021. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 117.5925 (dana 11.01.2021.), a najniža 117.5584 (dana 16.04.2021.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.1723 do 1.2329 i sa 30.06.2021. godine iznosio je 1.1878.

2.1.5. Monetarni tokovi

Na kraju maja 2021. godine, beleži se pad kreditne zaduženosti svih korisnika. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju maja 2021. godine, pad od 7.1% u odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, odnosno, pad od 1.9% u odnosu na isti period prethodne godine. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 2. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 31. maj 2021. godine

Korisnik kredita	u mil. dinara				
	31.05.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.
Pravna lica	1,518,356	1,635,502	1,605,519	1,600,951	1,540,609
Preduzetnici	54,955	63,240	63,545	61,515	57,584
Stanovništvo	1,091,446	1,219,813	1,200,415	1,177,981	1,119,379
UKUPNO:	2,664,757	2,918,555	2,869,479	2,840,447	2,717,572

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Na kraju maja 2021. godine, došlo je do ukupnog rasta učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita kod skoro svih korisnika. Na dan 31. maja 2021. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 4.60%, što u odnosu na stanje sa kraja 2020. godine predstavlja rast od 0.4 p.p., dok je docnja kod stanovništva na kraju istog perioda na nivou od 2.30% (31.12.2020: 2.40%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 3. Učešće docnje u dugu po osnovu kredita, stanje na dan 31. maj 2021. godine

Korisnik kredita	31.05.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.
Pravna lica	4.60%	3.70%	4.20%	4.30%	4.50%
Preduzetnici	5.30%	3.60%	4.30%	4.50%	5.00%
Stanovništvo	2.30%	2.20%	2.40%	2.50%	2.20%
UKUPNO:	3.70%	3.10%	3.50%	3.60%	3.60%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospеле nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Na kraju drugog kvartala 2021. godine indeks BELEX 15 iznosio je 779.45 indeksnih poena, i uvećan je za 3.0% u odnosu na stanje sa kraja prvog kvartala 2021. godine. Takođe, opšti indeks akcija, BELEX line, zabeležio je rast od 4.3% i na kraju drugog kvartala 2021. godine iznosio je 1,653.08 indeksnih poena.

Tabela 4. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 30. jun 2021. godine

Opis	30.06.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	Index
BELEX 15	779.45	754.40	748.61	103.3
BELEX line	1,653.08	1,585.54	1,566.03	104.3

Izvor: Belex

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu

Tokom 2020. i prve polovine 2021. godine Narodna banka Srbije donela je čitav set mera s ciljem podrške građanima i ekonomiji u uslovima pandemije korona virusa.

Najznačajnija među njima je **Odluka o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema**. Ovom odlukom uređuju se mere i aktivnosti koje je banka dužna da primeni u uslovima pandemije izazvane Covid-19, radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema u Republici Srbiji zbog mogućnosti suočavanja sa teškoćama u otplati obaveza dužnika. Banka je dužna da dužnicima ponudi zastoj u otplati obaveza (moratorijum). Zastoj u plaćanju mogu koristiti privredna društva, preduzetnici i građani, po osnovu svojih kreditnih obaveza. Klijenti koji prihvate zastoj (prvi moratorijum) u otplati neće imati obavezu plaćanja svojih kreditnih obaveza, ni po osnovu kamate ni po osnovu glavnice, u roku od 90 dana. U drugoj polovini 2020.godine, Banke su bile dužne još jednom da ponude zastoj u otplati obaveza, u trajanju od 60 dana (drugi moratorijum II). Krajem 2020. godine, započet je proces trećeg moratorijuma, koji je nastavljen i tokom prve polovine 2021. godine. Tokom moratorijuma III, Banka je, u skladu sa obavezom, uputila obaveštenje na adresu ukupno 132 klijenta, od kojih je 31 klijent prihvatio moratorijum III, i na taj način je realizovan moratorijum za plasmane u ukupnom iznosu od 973,198 hiljada dinara. Istovremeno, Banci se obratilo 43 klijenata sa zahtevom za moratorijum III, od kojih je realizovano 38 zahteva, sa ukupnim iznosom plasmana od 1,899,299 hiljada dinara. Drugim rečima, Banka je u moratorijumu III realizovala ukupno 69 zahteva klijenata u ukupnom iznosu plasmana od 2,872,497 hiljada dinara. Treći moratorijum podrazumeva odobrenje klijentima grace period u trajanju od šest meseci, sa opcijom plaćanja ili pripisa kamate nakon grace-a, i produženje roka otplate na način da nova mesečna obaveza ne bude veća pre primene moratorijuma.

Kasnijom dopunom ove Odluke propisano je da banka može fizičkom licu odobriti stambeni kredit koji je obezbeđen hipotekom na nepokretnosti pod uslovom da je obezbedila da iznos tog kredita nije veći od 90% vrednosti te nepokretnosti, ako se taj kredit odobrava fizičkom licu za kupovinu prve stambene nepokretnosti, odnosno, da se krediti za ove namene mogu odobravati sa 10% učešća.

3. Poslovne aktivnosti Banke

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

ALTA banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja oročenih depozita;

- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

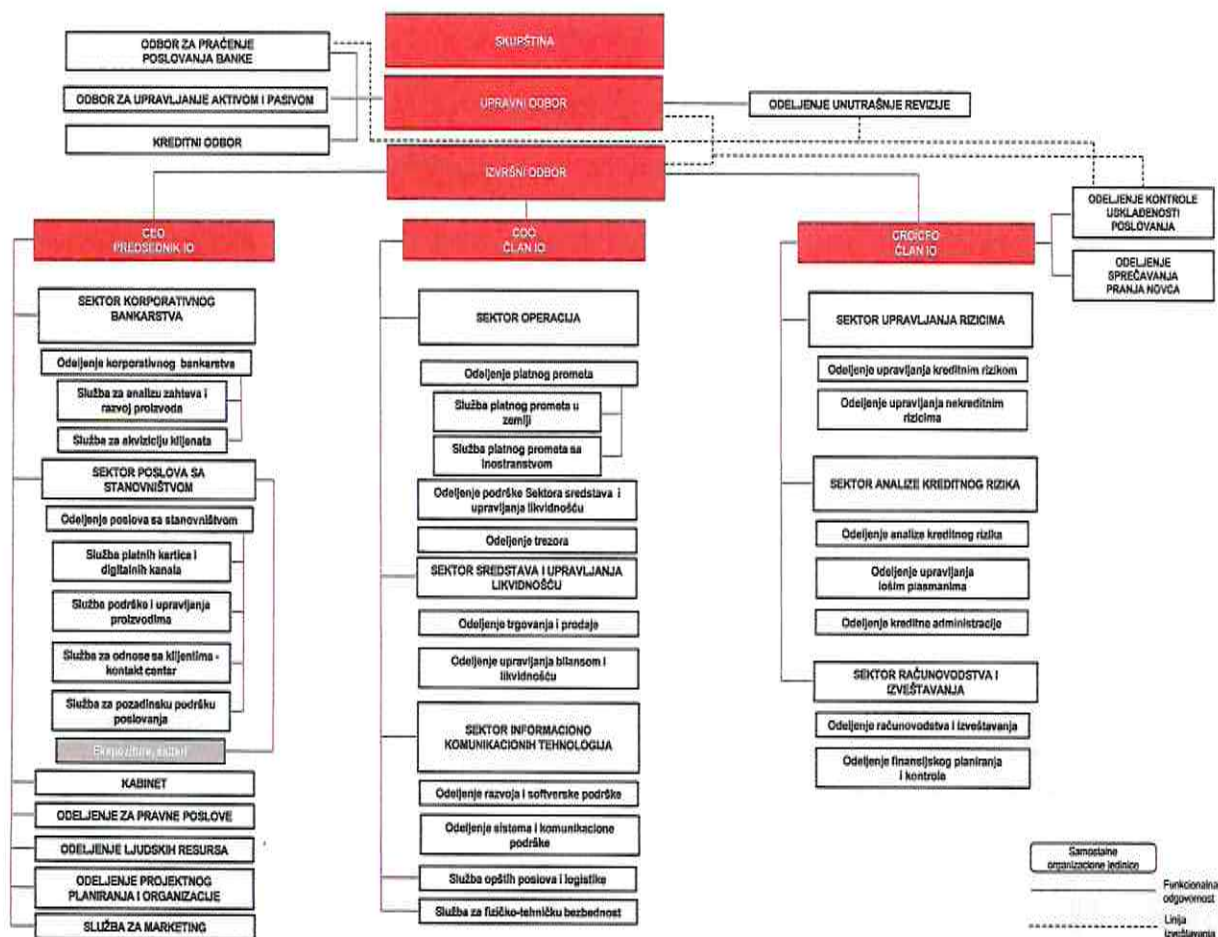
- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanje rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika;
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura.

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 1. Organizaciona struktura ALTA banke a.d. Beograd

3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom prve polovine 2021. godine ukupno održao 15 sednica.**

Tabela 5. Upravni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2021. godine

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Davor Macura	Alta Pay Group doo	Predsednik
Nela Arsić	Alta Pay Group doo	Član
Nebojša Stojanović	nezavisni član	Član
prof.dr Aleksandar Živković	nezavisni član	Član
Vladimir Miladinović	nezavisni član	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke.

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom prve polovine 2021. godine ukupno održao 52 sednice.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tokom prve polovine 2021. godine došlo je do promene u Izvršnom odboru Banke. Naime, dr Una Sikimić je 21.05.2021. godine imenovana za predsednika Izvršnog odbora Banke, umesto dotadašnjeg predsednika Vladimira Čupića.

Tabela 6. Izvršni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2021. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
dr Una Sikimić	Predsednica
Ana Marković	Član
Nikola Krdžić	Član

3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine u Banci je radno angažovano 134 zaposlenih. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana stručna radna snaga. Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 44 godine.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. S tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnim fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

4. Bilans uspeha Banke

4.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je u prvoj polovini 2021. godine ostvarila dobitak pre oporezivanja u iznosu od 11,944 hiljade dinara, odnosno, 101.6 hiljada evra.

Ostvareni rezultat značajno je niži u odnosu na onaj predviđen Poslovnim planom za 2021. godinu, a najviše usled niže iskazanih prihoda od kamata, ali i značajno više iskazanih rashoda naknada i provizija.

Ostvarena dobit od kamata i naknada iznosi 303,277 hiljada dinara, i ista je za 65,131 hiljadu dinara, odnosno, za 17.7% niža od one ostvarene tokom istog perioda 2020. godine (01.01-30.06.2020: 368,408 hiljada dinara). Ovakav rezultat je posledica pre svega nižih ostvarenih prihoda od kamata usled nižeg nivoa plasmana, i viših ostvarenih rashoda od naknada usled rasta naknade NBS za RTGS, usled povećanog broja transakcija.

Stopa operativne efikasnosti Banke - "cost to income ratio" u prvoj polovini 2021. godini iznosila je 115.7% i na višem je nivou u odnosu na nivo ove stope u 2020. godini (01.01-31.12.2020: 97.0%). Glavni razlog povećanje ove stope jesu niže ostvareni prihodi od kamata, i više ostvareni rashodi od naknada.

Tabela 7. Rezultat Banke ostvaren u periodu januar – jun 2021. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	u periodu od 1. januara do 30. juna		
	2021	2020	Index
Prihodi od kamata	383,470	422,423	90.8
Rashodi od kamata	(134,710)	(109,357)	123.2
Dobitak po osnovu kamata	248,760	313,066	79.5
Prihodi od naknada i provizija	128,562	76,521	168.0
Rashodi naknada i provizija	(74,045)	(21,179)	349.6
Dobitak po osnovu naknada i provizija	54,517	55,342	98.5
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	4,215	(5,859)	-71.9
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	0	107	0.0
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu zaštite od rizika	28	(143)	-19.6
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	30,839	10,322	298.8
Neto prihod / (rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	13,589	(45,091)	-30.1
Ostali poslovni prihodi	9,041	5,791	156.1
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(164,462)	(156,507)	105.1
Troškovi amortizacije	(24,238)	(21,083)	115.0
Ostali prihodi	1,939	646	300.2
Ostali rashodi	(162,284)	(149,587)	108.5
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	11,944	7,004	170.5
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	0	0	-
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	11,944	7,004	170.5

Strukturno posmatrano, Banka je u prvoj polovini 2021. godine ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 512,032 hiljade dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 303,277 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi 59.2% i beleži pad u odnosu na kraj 2020. godine (31.12.2020.: 70.0%), ali i u odnosu na isti period prethodne godine (73.8%). Niža realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada u prvoj polovini 2021. godine, u odnosu na isti period 2020. godine, u najvećoj meri je posledica niže iskazanih prihoda od kamata i više iskazanih rashoda po naknadama i provizijama.

4.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su u prvoj polovini 2021. godine obračunati u ukupnom iznosu od 512,032 hiljade dinara (ili, u proseku, 85,339 hiljada dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 63,912 hiljada dinara (ili 74.9%), a prihodi od naknada 21,427 hiljada dinara (ili 25.1%) mesečno. U odnosu na prošlu godinu, prosečni mesečni prihodi od kamata beleže pad od 4,396 hiljada dinara, odnosno, 6.4% (31.12.2020.: 68,308 hiljada dinara), dok prosečni mesečni prihodi od naknada beleže rast od 6,037 hiljada dinara, odnosno, 39.2% (31.12.2020: 15,390 hiljada dinara).

Kao što je već napomenuto, neto dobit od kamata i naknada iznosila je u prvoj polovini 2021. godine 303,277 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 248,760 hiljada dinara (pad u odnosu na isti period 2020. godine od 20.5%), dok je neto dobit od naknada Banke iznosila 54,517 hiljada dinara (pad u odnosu na isti period 2020. godine od 1.5%).

Prihodi od kamata su u prvoj polovini 2021. godine iznosili 383,470 hiljada dinara, i u odnosu na prethodnu godinu umanjeni su za 9.2% (30.06.2020.: 422,423 hiljade dinara), a primarno kao posledica značajnog smanjenja plasmana u eskont menica i faktoring. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim segmentu Privrede sa 60.12%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta faktura Privredi čije učešće iznosi 8.40% i prihodi po osnovu eskonta menica Privredi, koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 7.21% - videti sledeću tabelu.

Tabela 8. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar – jun 2021. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2021	Učešće	2020	Učešće	% rasta / pada
Kreditni i depoziti					
Ukupno segment Privreda	290,411	75.73%	296,394	70.17%	-2.02%
Kreditni	230,537	60.12%	213,810	50.62%	7.82%
Eskont faktura	32,231	8.40%	37,639	8.91%	-14.37%
Eskont menica	27,643	7.21%	44,944	10.64%	-38.49%
Ukupno Javni sektor	28,480	7.43%	72,171	17.08%	-60.54%
Kreditni	1,708	0.45%	12,149	2.88%	-85.95%
Eskont faktura	22,941	5.98%	58,461	13.84%	-60.76%
Eskont menica	3,831	1.00%	1,561	0.37%	145.47%
Ukupno Stanovništvo	32,721	8.53%	21,234	5.03%	54.10%
Preduzetnici	6,968	1.82%	625	0.15%	1014.61%
Fizička lica	25,753	6.72%	20,609	4.88%	24.96%
Finansijske institucije i osiguranja	31,858	8.31%	32,625	7.72%	-2.35%
Ukupno:	383,470	100.00%	422,423	100.00%	-9.22%

Ukupno obračunati prihodi od naknada u prvoj polovini 2021. godine iznose 128,562 hiljade dinara i u odnosu na prethodnu godinu uvećani su za 68.0% (01.01-30.06.2020.: 76,521 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi od naknada za usluge platnog prometa (bez stanovništva) – 64.17%. Rast naknada je posledica povećanja usluga platnog prometa usled saradnje sa Alta Pay group doo.

Tabela 9. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - jun 2021. godine

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 30. juna				
	2021	Učešće	2020	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	82,503	64.17%	32,373	42.28%	154.85%
Izdane garancije i ostala jemstva	31,319	24.36%	34,360	44.88%	-8.85%
Poslovi sa stanovništvom	10,230	7.96%	7,773	10.15%	31.62%
Ostale naknade - bankarske usluge	4,511	3.51%	2,056	2.68%	119.44%
Ukupno	128,562	100.00%	76,561	100.00%	67.92%

4.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u prvoj polovini 2021. godine 134,710 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 22,452 hiljade dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 35.1% vrednosti obračunatih prihoda od kamata).

Obračunati troškovi naknada u toku istog perioda iznosili su 74,045 hiljada dinara, odnosno, u proseku, 12,341 hiljadu dinara mesečno (i bili su na nivou od 57.6% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

U odnosu na prethodnu godinu, obračunati rashodi od kamata uvećani su za 23.2% (01.01-30.06.2020: 109,357 hiljada dinara), najviše usled više iskazanih rashoda od kamata po osnovu oročenih i štednih dinarskih depozita. Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu oročenih dinarskih depozita (75,779 hiljada dinara), kao i po osnovu položene devizne štednje građana (21,545 hiljada dinara).

Tabela 10. Analički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar - jun 2021. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2021	Učešće	2020	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Ukupno segment Privreda	28,001	20.79%	27,648	25.28%	1.28%
Ukupno Javni sektor	51,124	37.95%	45,727	41.81%	11.80%
Ukupno Stanovništvo	37,458	27.81%	26,332	24.08%	42.25%
Preduzetnici	0	0.00%	176	0.16%	-100.00%
Fizička lica	37,458	27.81%	26,156	23.92%	43.21%
Finansijske institucije i osiguranja	18,127	13.46%	9,651	8.83%	87.82%
Ukupno:	134,710	100.00%	109,357	100.00%	23.18%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke, u prvoj polovini 2021. godine, iznosili su 74,045 hiljada dinara (01.01-30.06.2020.: 21,179 hiljada dinara). U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada i provizija bankama učestvuju sa 79.1% i iznose 58,565 hiljada dinara, i najvećim delom se odnose na naknade NBS za RTGS, ali i na naknade za izvoz efektivne, usled povlačenja iz upotrebe 8. serije švajcarskih franaka.

4.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Banka je u izveštajnom periodu iskazala neto prihode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 13,589 hiljada dinara (01.01-30.06.2020.: neto rashod 45,091 hiljada dinara).

4.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u prvoj polovini 2021. godini iznosili 164,462 hiljade dinara i viši su za 7,955 hiljada dinara, odnosno, za 5.1% u odnosu na isti period 2020. godine (01.01-30.06.2020.: 156,507 hiljada dinara).

4.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi Banke su u prvoj polovini 2021. godine iznosili 162,284 hiljade dinara i viši su za 8.5% u odnosu na isti period prethodne godine (01.01-30.06.2020.: 149,587 hiljada dinara), najviše usled viših troškova ostalih neproizvodnih usluga.

Tabela 11. Ostali rashodi Banke u periodu januar - jun 2021. godine

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 30. juna				
	2021	Učešće	2020	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	34,345	21.2%	35,353	23.6%	-2.9%
Usluge	37,492	23.1%	42,347	28.3%	-11.5%
Ostali nematerijalni troškovi	37,261	23.0%	30,660	20.5%	21.5%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	150	0.1%	5,650	3.8%	-97.3%
Materijal i energija	15,025	9.3%	12,599	8.4%	19.3%
Troškovi reprezentacije	2,668	1.6%	1,307	0.9%	104.1%
Premije osiguranja	15,300	9.4%	12,083	8.1%	26.6%
Ostali rashodi	20,043	12.4%	9,586	6.4%	109.1%
Ukupno	162,284	100.0%	149,585	100.0%	8.5%

5. Bilans stanja Banke

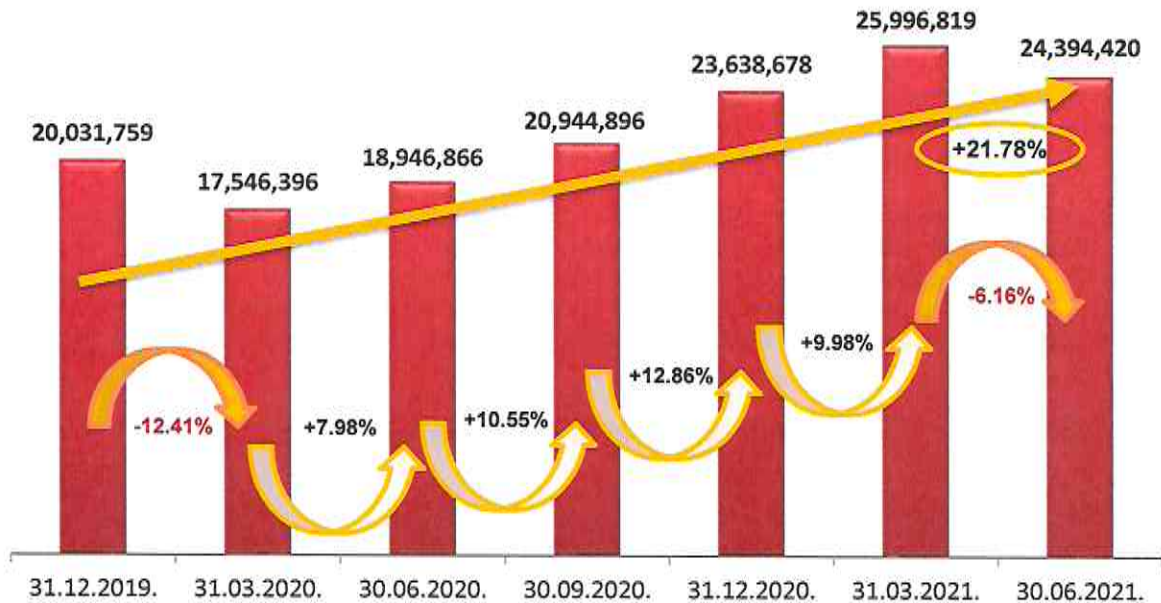
5.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 30. juna 2021. godine iznosi 24,394,420 hiljada dinara i viša je u odnosu na stanje iste sa kraja 2020. godine za 755,742 hiljade dinara, odnosno, za 3.2% (31.12.2020. godine: 23,638,678 hiljada dinara). Rast neto bilansne sume sa 30. junom 2021. godine najviše je rezultat rasta na pozicijama Krediti i potraživanja od komitenata i Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija.

Tabela 12. Neto bilans stanja Banke, na dan 30. jun 2021. godine

	30.06.2021.	Učešće	31.12.2020.	u hiljadama dinara	
				Učešće	% rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,193,292	25.39%	9,026,840	38.19%	-31.39%
Potraživanja po osnovu derivata	1,507	0.01%	-	0.00%	-
Hartije od vrednosti	1,142,432	4.68%	777,374	3.29%	46.96%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,117,293	12.78%	1,806,574	7.64%	72.55%
Kredit i potraživanja od komitenata	12,102,171	49.61%	9,811,284	41.51%	23.35%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.00%
Nematerijalna ulaganja	16,812	0.07%	19,710	0.08%	-14.70%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,410,756	5.78%	1,401,036	5.93%	0.69%
Investicione nekretnine	214,662	0.88%	214,662	0.91%	0.00%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.04%	10,443	0.04%	0.00%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	0.00%	-	0.00%	-
Ostala sredstva	184,938	0.76%	570,641	2.41%	-67.59%
Ukupno aktiva	24,394,420	100.00%	23,638,678	100.00%	3.20%
Pasiva					
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	1,924	0.01%	3,212	0.01%	-40.10%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,382,143	9.77%	1,736,723	7.35%	37.16%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	17,482,782	71.67%	16,848,942	71.28%	3.76%
Rezervisanja	43,456	0.18%	44,202	0.19%	-1.69%
Odložene poreske obaveze	120,797	0.50%	120,797	0.51%	0.00%
Ostale obaveze	300,772	1.23%	842,827	3.57%	-64.31%
Ukupno obaveze	20,331,874	83.35%	19,596,703	82.90%	3.75%
Kapital					
Akcijski kapital	3,080,297	12.63%	3,080,297	13.03%	0.00%
Dobitak	11,944	0.05%	12,163	0.05%	-1.80%
Rezerve	970,305	3.98%	949,515	4.02%	2.19%
Ukupno kapital	4,062,546	16.65%	4,041,975	17.10%	0.51%
Ukupno pasiva	24,394,420	100.00%	23,638,678	100.00%	3.20%

Graf 2. Kretanje ukupne aktive (neto)

5.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke na dan 30. jun 2021. godine iznosi 6,193,292 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 9,026,840 hiljada dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 25.39% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. juna 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	64,548	1,003,628
Blagajna:		
- u dinarima	1,486,767	558,057
- u stranoj valuti	2,919,219	1,668,745
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1,572,000	5,500,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	150,746	296,494
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	23	61
Gotovina i sredstva kod centralne banke, bruto	6,193,303	9,026,986
Minus: Ispravka vrednosti	(11)	(146)
Stanje na dan	6,193,292	9,026,840

5.3. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, na kraju juna 2021. godine, iznose 1,142,432 hiljade dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, obveznica Republike Irak, kao i od dugoročnih dinarskih i deviznih HoV Republike Srbije.

Od deviznih zapisa, Banka poseduje dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra, sa dospećem 2026. godine i stopom kupona od 3.50%. Plasmani u dugoročne devizne HoV opredeljene su da se drže do dospeća.

Od dinarskih zapisa, Banka poseduje dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u dinarima u iznosu od 500,000 hiljada dinara, sa dospećem 2025. godine i stopom kupona od 3.00%. kao i dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u dinarima u iznosu od 300,000 hiljada dinara, sa dospećem 2025. godine i stopom kupona od 3.00%. Ove HoV su opredeljene da se vrednuju po fer vrednost kroz ostali rezultat, što znači da ih Banka može po potrebi prodati i pre roka dospeća.

Tabela 14. Hartije od vrednosti sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Hartije od vrednosti		
<i>Dinari</i>		
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	50,190	430.80411
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	(269)
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	835,724	539,675
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(23,459)
HoV - investicione jedinice	-	-
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV - investicione jedinice		-
<i>Strana valuta</i>		
Dugoročni državni zapisi RS	146,218	151,786
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	400	386
Obveznice Republike Irak	117,566	117,580
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	(3,932)	(3,932)
Hartije od vrednosti, bruto	1,146,166	782,199
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3,734)	(4,825)
Stanje na dan	1,142,432	777,374

5.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju juna 2021. godine iznosi 3,117,293 hiljada dinara, i ono čini 12.78% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, iznos ove bilansne pozicije veći je za 1,310,719 hiljada dinara, odnosno, veći je za 72.6%.

Tabela 15. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija na dan 30.06.2021. godine

	30.06.2021.	u hiljadama dinara 31.12.2020.
Plasmani u dinarima		
Kreditni domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	569,978	574,875
Potraživanja za obračunatu kamatu	1,649	2,018
Razgraničena potraživanja za kamatu	7	7
Razgraničeni prihodi od naknada	(2,051)	(2,223)
Namenski depozit kod domaćih banaka	5,315	6,717
Ukupno	574,898	581,394
Plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	2,539,469	1,220,692
Namenski devizni račun - VISA card	8,609	7,226
Dati depoziti stranim bankama	-	-
Dati depoziti domaćim bankama	-	-
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,703	4,703
Ostali plasmani - strane banke	-	-
Ukupno	2,552,781	1,232,621
Plasmani, bruto	3,127,679	1,814,015
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(10,386)	(7,441)
Stanje na dan 30. jun	3,117,293	1,806,574

5.5. Krediti i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 30.06.2021. godine, iznose, neto, 12,102,171 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 9,811,283 hiljade dinara) i čine 49.61% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za, neto, 2,290,887 hiljada dinara, odnosno, za 23.3%, najviše usled rasta nivoa plasmana preduzećima i javnom sektoru. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, najveće bruto uvećanje, u iznosu od 1,749,608 hiljada dinara (22.4%), beleži se kod preduzeća.

Tabela 16. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
U dinarima:		
Javna preduzeća	896,185	567,652
Preduzeća	9,564,444	7,814,833
Fizička lica	836,486	668,053
Javni sektor	176,688	94,340
Ostalo	256,163	222,697
	11,729,967	9,367,575
U stranoj valuti:		
Preduzeća	357,881	372,666
Fizička lica	2,508	3,183
Strana lica	49,368	47,832
	409,757	423,681
Obračunata kamata u dinarima	72,371	151,120
Obračunata naknada u dinarima	1,609	1,205
Obračunata kamata u stranoj valuti	128	3,594
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	225,677	213,515
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	24,673	21,130
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(55,660)	(42,462)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	12,408,520	10,139,358
Minus: Ispravka vrednosti	(306,349)	(328,074)
Stanje na dan 30. jun	12,102,171	9,811,284

5.5.1. Krediti stanovništvu

U odnosu na kraj 2020. godine, krediti stanovništvu su se uvećali za 19.2%. Najznačajnije povećanje zabeleženo je kod gotovinskih kredita.

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine.

Tabela 17. Struktura kredita stanovništvu (bruto) po vrstama proizvoda na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Stambeni krediti	475,976	419,096
Kreditni po kreditnim karticama	16,306	19,403
Gotovinski krediti	287,026	210,312
Potrošački krediti	10,995	10,338
Minusni saldo na tekućim računima	4,844	3,867
Ostali krediti fizičkim licima	5,254	8,224
Stanje na dan	800,401	671,239

5.6. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva na kraju prve polovine 2021. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2020. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 18. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 30.06.2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan	114	114

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

5.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 30. jun 2021. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,642,230 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 1,635,408 hiljada dinara), učestvuje sa 6.73%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme uvećana je na kraju prvog kvartala 2021. godine za 9,720 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine.

Tabela 19. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

u hiljadama dinara

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi, ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Investicione nekretnine
31.12.2020.							
Nabavna vrednost	519,078	917,073	283,298	53,189	1,772,638	72,624	214,662
Ispravka vrednosti	-	(131,977)	(220,896)	(18,729)	(371,602)	(52,914)	-
Sadašnja vrednost	519,078	785,096	62,402	34,460	1,401,036	19,710	214,662
30.06.2021.							
Nabavna vrednost	519,078	917,073	314,069	53,478	1,803,698	72,624	214,662
Ispravka vrednosti	-	(138,826)	(230,707)	(23,408)	(392,942)	(55,812)	-
Sadašnja vrednost	519,078	778,247	83,362	30,070	1,410,756	16,812	214,662

5.8. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 30. juna 2021. godine iznosila 184,938 hiljada dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2020. godine umanjena su za 385,703 hiljade dinara, odnosno, za 67.6% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 20. Ostala sredstva Banke na dan 30. jun 2021. godine

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu naknada za bolovanje	-	3,868
Dati avansi u dinarima	10,387	123
Potraživanja po osnovu zakupa	1,938	3,821
Zalihe i sitan inventar u upotrebi	3,588	219
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	3,292
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	12,814	46,568
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	-	16,050
Ostale investicije	302	302
Ostala potraživanja u dinarima	8,057	11,653
	83,654	85,896
U stranoj valuti:		
Privredna društva	-	-
Stanovništvo	-	-
Ostala potraživanja u valuti	106,787	491,377
	106,787	491,377
Ostala sredstva, bruto	190,441	577,273
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(3,298)	(3,292)
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2,205)	(3,340)
Ukupno	(5,503)	(6,632)
Stanje na dan 30. jun	184,938	570,641

5.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 30. jun 2021. godine 2,382,143 hiljade dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, iznos ove bilansne pozicije je uvećan za 37.2%, najviše usled višeg iznosa transakcionih depozita stranih banaka u valuti.

Tabela 21. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema banaka i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

u hiljadama dinara

	30.06.2021			31.12.2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	600,802	-	600,802	516,228	-	516,228
Ostale finans.organizacije	1,177,543	-	1,177,543	926,367	-	926,367
Ukupno	1,778,345	-	1,778,345	1,442,595	-	1,442,595
u stranoj valuti						
Domaće banke	-	-	-	237,170	-	237,170
Strane banke	473,579	-	473,579	45,847	-	45,847
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finans.organizacije	130,219	-	130,219	11,111	-	11,111
Ukupno	603,798	-	603,798	294,128	-	294,128
Stanje na dan	2,382,143	-	2,382,143	1,736,723	-	1,736,723

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 22. Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

u hiljadama dinara

	30.06.2021.	31.12.2020
Transakcioni depoziti	697,909	87,752
Oročeni depoziti	877,000	1,267,160
Ostali depoziti	804,234	375,076
Ostale obaveze	3,000	6,734
Stanje na dan	2,382,143	1,736,723

5.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 30. jun 2021. godine 17,482,782 hiljade dinara (31.12.2020. godine: 16,848,942 hiljade dinara) - videti sledeću tabelu. U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 633,840 hiljada dinara, odnosno, za 3.8%, najviše usled višeg iznosa oročenih i transakcionih dinarskih depozita javnih preduzeća i javnog sektora.

Tabela 23. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 30.06.2021. godine

u hiljadama dinara

	30.06.2021.			31.12.2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Javna preduzeća	5,405,200	11,970	5,417,170	3,171,770	1,934	3,173,704
Preduzeća	2,006,558	151,790	2,158,348	4,398,956	78,559	4,477,515
Stanovništvo	982,249	182,370	1,164,619	1,116,592	149,490	1,266,082
Javni sektor	1,145,121	0	1,145,121	795,991	36,588	592,275
Drugi komitenti	683,408	0	683,408	582,275	10,000	832,579
Ukupno	10,222,536	346,130	10,568,666	9,269,593	239,983	9,509,576
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	584,876	- 0	584,876	68,245	-	68,245
Preduzeća	699,382	251,281	950,663	1,144,177	342,285	1,486,462
Stanovništvo	2,481,273	1,840,025	4,321,298	2,152,691	1,690,076	3,842,767
Drugi komitenti	1,057,279	0	1,057,279	1,091,114	18,199	1,109,313
Ukupno	4,822,810	2,091,306	6,914,116	4,456,227	2,050,560	6,506,787
Stanje na dan	15,045,346	2,437,436	17,482,782	14,521,812	2,327,130	16,848,942

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli.

Tabela 24. Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

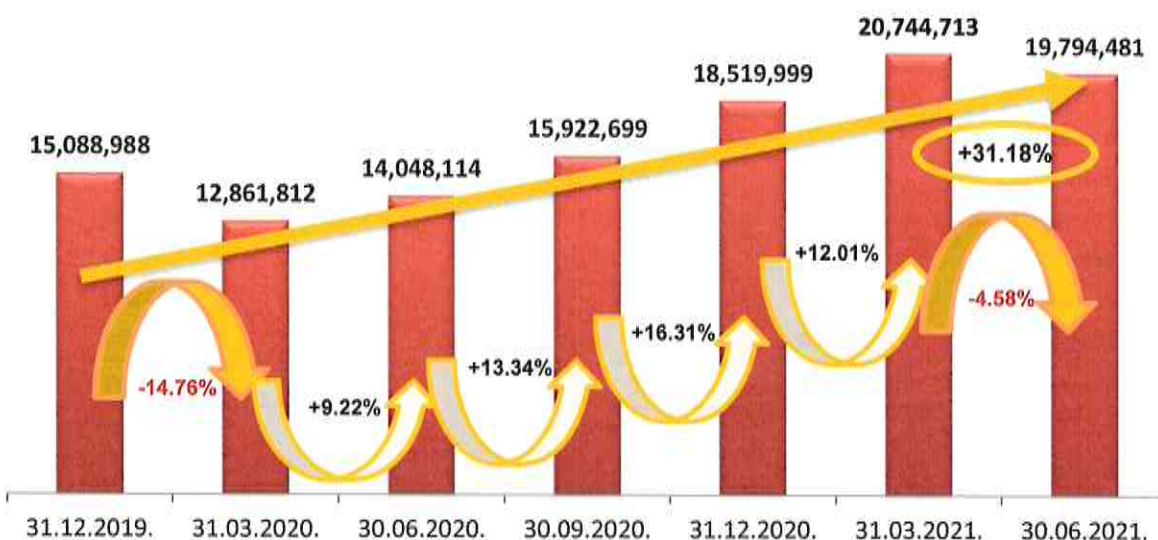
u hiljadama dinara

	30.06.2021.	31.12.2020.
Transakcioni depoziti	6,849,429	7,230,332
Štedni depoziti	3,922,107	4,281,192
Depoziti po osnovu datih kredita	282,542	291,968
Namenski depoziti	455,795	1,021,480
Oročeni depoziti	5,505,466	3,965,037
Ostali depoziti	400,000	0
Ostale obaveze	67,444	58,932
Stanje na dan	17,482,782	16,848,942

5.11. Ukupni depoziti Banke

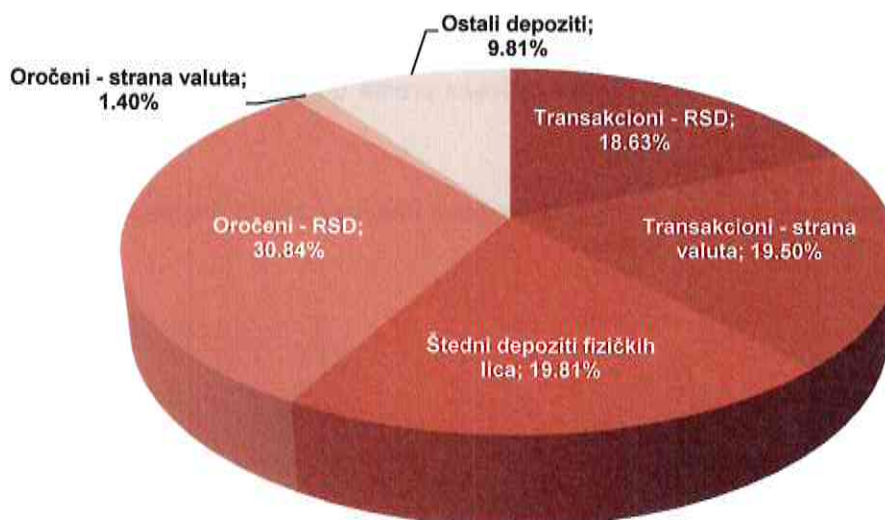
Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 30. jun 2021. godine, iznosi 19,794,481 hiljadu dinara (31. decembar 2020. godine: 18,519,999 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, ukupni depoziti Banke su na kraju prve polovine 2021. godine uvećani za 1,274,482 hiljade dinara, odnosno, za 6.9%.

Graf 3. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 32.2% i 19.8%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 38.1% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 4. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 30. jun 2021. godine

Valutnom strukturom depozita preovladavaju dinarski depoziti obzirom da imaju učešće od 62.2% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2020. godine: 63.6%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke tokom prve polovine 2021. godine.

5.12. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju prve polovine 2021. godine iznosila 43,456 hiljada dinara i u odnosu na kraj 2020. godine smanjenja su za 1.7%, i to pre svega usled nižih rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama.

Tabela 25. Struktura rezervisanja sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama	16,249	16,745
Rezervisanja za otpremnine za penzije	16,535	16,535
Rezervisanja za jubilarne nagrade i bonuse	8,711	8,961
Rezervisanja za sudske sporove	1,961	1,961
Stanje na dan	43,456	44,202

5.13. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke su na dan 30. jun 2021. godine, iznosile 300,772 hiljadu dinara (31.12.2020. godine: 842,827 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine ostale obaveze Banke niže su za 542,055 hiljada dinara, odnosno, za 64.3%. Struktura ostalih obaveza prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 26. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

	U hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	46,715	65,894
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	31,714	4,290
Ostale obaveze prema zaposlenima	10,529	11,076
Obaveze prema dobavljačima	7,972	13,076
Obaveze po osnovu lizinga	15,891	19,253
Obaveze iz dobitka	2,253	2,253
Ostale obaveze u dinarima	93,004	169,441
Ostale obaveze u stranoj valuti	62,876	528,681
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	11,232	16,741
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	18,586	12,121
Stanje na dan 30. jun	300,772	842,826

5.14. Kapital Banke

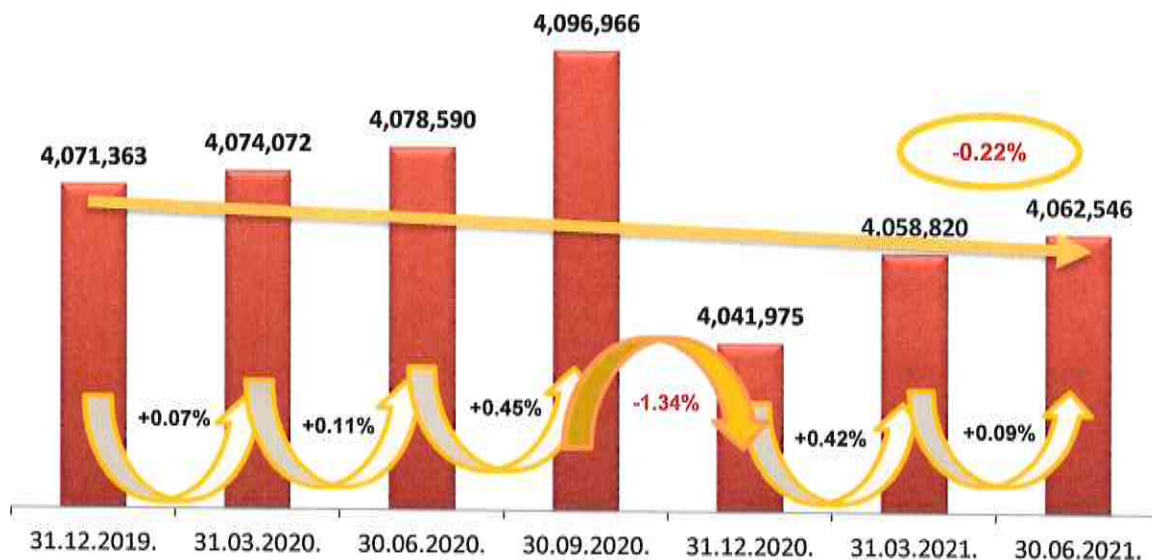
5.14.1. Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 4,062,546 hiljada dinara (ili 34,555 hiljada evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2020. godine, kada je iznosio 4,041,975 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke uvećana je za 20,572 hiljade dinara, ili za 0.51%, prvenstveno kao posledica rasta rezervi iz dobiti po osnovu raspodele dobitka iz 2020. godine.

Tabela 27. Kapital Banke, stanje na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Aksijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	278,079	265,916
Revalorizacione rezerve	705,242	705,242
Nerealizovani gubici po osnovu promene vrednosti HoV	(13,016)	(21,643)
Dobitak / Gubitak	11,944	12,163
Stanje na dan	4,062,546	4,041,975

Graf 5. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

5.14.2. Akcijski kapital

Na dan 30. jun 2021. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju drugog kvartala 2021. godine, raspolaže ukupno 580 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 8.31% ukupnog kapitala Banke na 30.06.2021. U prvom polugodištu 2021. godine pojedinačno najveći akcionar Banke, Alta Pay Group d.o.o. Beograd, povećao je svoje učešće u akcijskom kapitalu sa 28.51%, na 63,93% čime je stekao kontrolno učešće u Banci.

Tabela 28. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Alta Pay Group d.o.o. Beograd	184,325	63.93%
SFRJ	15,362	5.33%
Danijela Đokić-Pavlica	14,415	5.00%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.43%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Severne Makedonije	5,010	1.74%
Energoprojekt Holding AD	4,056	1.41%
Union Banka DD Sarajevo	3,182	1.10%
OTP Banka Srbija	2,819	0.98%
Convest AD Novi Sad - zbirni račun	2,601	0.90%
Crna Gora	1,485	0.52%
Zastava Oružje AD	1,126	0.39%
Holding korporacija Krušik	1,046	0.36%
Stopanska banka AD Skopje	1,028	0.36%
Ostali (zbirno):	25,878	8.98%
Ukupno	288,330	100.00%

Tabela 29. Akcije Banke, stanje na dan 30. jun 2021. godine

	30.06.2021.		31.12.2020.	
	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330	
Ukupan kapital	4,062,545,869	34,555,449	4,041,974,500	34,376,319
Knjigovodstvena vrednost	14,090	120	14,019	119
Tržišna vrednost	4,350	37	5,002	43
P/B racio	0.31		0.36	

5.14.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja izveštajnog perioda nije sticala sopstvene akcije. Na dan 30. jun 2021. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

6. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 30. jun 2021. godine iznosi, bruto, 91,664,271 hiljadu dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2020. godine, ukupna vanbilansna aktiva uvećana je za 8.0%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje, na dan 30. jun 2021. godine, iznosi 7,457,570 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 6,412,525 hiljada dinara).

Tabela 30. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Primljena sredstva obezbeđenja	71,348,446	70,445,365
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	162,899	158,083
Garancije u dinarima	3,407,874	3,412,456
Garancije u stranoj valuti	826,916	607,694
Izdane garancije bez pravnog dejstva	68,086	99,218
Preuzete opozive obaveze	2,990,864	2,018,918
Preuzete neopozive obaveze	232,217	373,616
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u din. - svop	588,369	-
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u str.val. - svop kontra stav	587,830	-
Potraživanja od NBS po osnovu kupovine dinara	1,763,610	399,313
Potraživanja od NBS po osnovu prodaje deviza -kontra stav	1,763,490	401,705
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,430,992	1,432,950
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	94,024	42,330
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	21	21
Otpisana finansijska sredstva	1,974,237	1,964,162
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	3,417	3,548
Druga vanbilansna aktiva	4,420,980	3,504,805
Stanje na dan	91,664,271	84,864,182

Obim garancijskog poslovanja Banke na kraju prve polovine 2021. godine iznosi, bruto, 4,234,790 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 4.6% (31. decembar 2020. godine: 4,020,149 hiljada dinara).

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 30.06.2021. godine iznosi 3,407,874 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 3,412,456 hiljade dinara), i čini 80.5% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 826,916 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 607,694 hiljada dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u dinarima (62.6%), zatim slede izdate plative garancije u dinarima (17.9%) i izdate činidbene garancije u stranoj valuti (16.5%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 31. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
u dinarima		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije - za dobavljače	427,444	472,645
Izdate plative garancije - carinske	175,906	662,074
Izdate plative garancije - poreske	-	-
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	35,500	21,055
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	14,421	15,834
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. stranim pravnim licima	-	-
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. javnim preduzećima	74,183	70,435
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. drugim komitentima	-	-
Izdate plative garancije za dobro izvršenje posla	-	-
Izdate plative garancije preduzetnicima	29,000	29,000
	756,454	1,271,044
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	546,792	565,470
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	1,061,214	1,204,183
Izdate licitacione garancije	101,280	115,669
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	805,743	254,905
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	136,391	1,186
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	-	-
	2,651,420	2,141,412
Ukupno	3,407,874	3,412,456
u stranoj valuti		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije	128,987	18,477
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate licitacione garancije	-	-
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	54,874	-
Izdate činidbene garancije	643,055	589,216
	697,929	589,216
Ukupno	826,916	607,694
Stanje na dan	4,234,790	4,020,149

7. Likvidnost Banke

7.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 30. junom 2021. godine iznose ukupno 6.14 mlrd dinara (31. decembar 2020. godine: 9.03 mlrd. dinara).

Tabela 32. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 30. jun 2021. godine

Opis	u hiljadama dinara				
	30.06.2021.	Učešće	31.12.2020.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4,470,557	60.94%	3,230,346	32.97%	38.39%
Depoziti kod banaka	0	0.00%	-	-	-
Obavezna rezerva	150,744	2.05%	296,494	3.03%	-49.16%
Viškovi likvidnih sredstava	1,571,991	21.43%	5,500,000	56.13%	-71.42%
	6,193,292	84.43%	9,026,840	92.12%	-31.39%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	0	-	-	-	-
Državni zapisi RS	995,815	13.57%	623,129	6.36%	59.81%
Obveznice Republike Irak	146,617	2.00%	148,745	1.52%	-1.43%
	1,142,432	15.57%	771,874	7.88%	48.01%
Stanje na dan	7,335,724	100.00%	9,798,714	100.00%	-25.14%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu tokom prve polovine 2021. godine iznosilo je 1,157.5 mil. dinara.

Sa 30.06.2021. godine, dinarska obračunata obavezna rezerva iznosila je 1,272.2 mil. dinara. U odnosu na stanje iste sa kraja prethodne godine, dinarska obavezna rezerva uvećana je za 27.3% (31. decembar 2020. godine: 999.7 mil. dinara).

Sa 30.06.2021. godine, devizna obračunata obavezna rezerva iznosila je 8.98 mil. evra i za 259.2% je viša u odnosu na stanje iste sa kraja 2020. godine (31. decembar 2020. godine: 2.5 mil. evra).

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS u izveštajnom periodu iskazala ukupan prihod od kamata u iznosu od 1,602 hiljade dinara.

Tokom prve polovine 2021. godine, kao i tokom prethodne godine, Banka nije imala plasmane u repo poslove sa Narodnom bankom Srbije.

U narednoj tabeli prikazan je prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom prvog kvartala 2021. godine.

Tabela 33. Prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom prve polovine 2021. godine

u hiljadama dinara

	Iznos	Učešće
Žiro-račun	1,157,496	19.76%
Gotovina	1,299,630	22.19%
Višak likvidnih sredstava	3,354,320	57.27%
Kreditni bankama	45,856	0.78%
Ukupno	5,857,302	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	1,149,183	
Prosek transakcionih depozita u periodu	4,344,481	

8. Izloženost Banke rizicima

8.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/ispоруke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku. Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti - finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanj.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjeње svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

8.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 30.06.2021. godine 22.91% (31.12.2020: 27.33%). Kapital sa 30.06.2021. godine iznosi 4,032,440 hiljada dinara i uvećan je za 23,564 hiljade dinara, odnosno, za 0.6% u odnosu na stanje sa kraja 2020. godine usled, pre svega, raspoređivanja dobiti 2020. godine, u celosti, u rezerve Banke za pokriće gubitaka.

Tabela 34. Adekvatnost kapitala

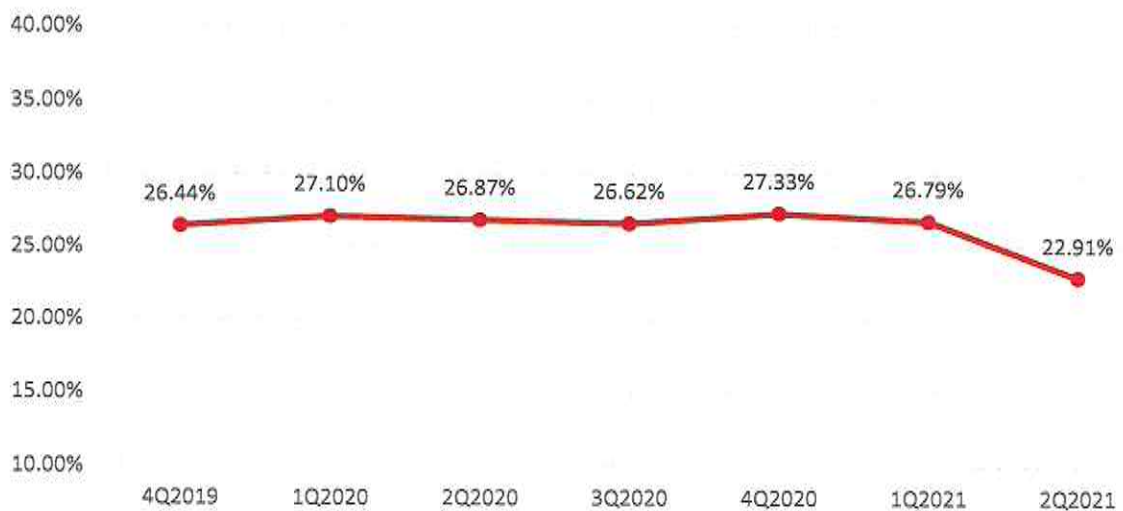
Pokazatelji	u hiljadama dinara				
	30.06.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.
Kapital	4,032,440	4,024,138	4,008,876	4,050,541	4,051,383
Ukupna rizična aktiva	17,603,859	15,021,672	14,668,787	15,217,542	15,078,982
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	22.91%	26.79%	27.33%	26.62%	26.87%

Tabela 35. Struktura kapitala Banke na dan 30. jun 2021. godine

Struktura kapitala Banke	u hiljadama dinara
	30.06.2021.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	2,912,133
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,164
Rezerve iz dobiti	278,079
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	720,358
Nerealizovani gubici	-29,367
Nematerijalna ulaganja	-16,813
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	-114
Osnovni kapital	4,032,440
Dopunski kapital	
Ukupan kapital	4,032,440

Tabela 36. Aktiva izložena uticaju rizika i kapitalni zahtevni na dan 30.06.2021. godine

Pozicija	u hiljadama dinara	
	Iznos	Kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	15,947,433	1,275,795
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	35,600	2,848
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	200,763	16,061
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	46,213	3,697
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	1,373,850	
Ukupna izloženost	17,603,859	1,298,401
Ukupan kapital	4,032,440	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	22.91%	

Graf 6. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

8.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

8.3.1. Kreditni rizik

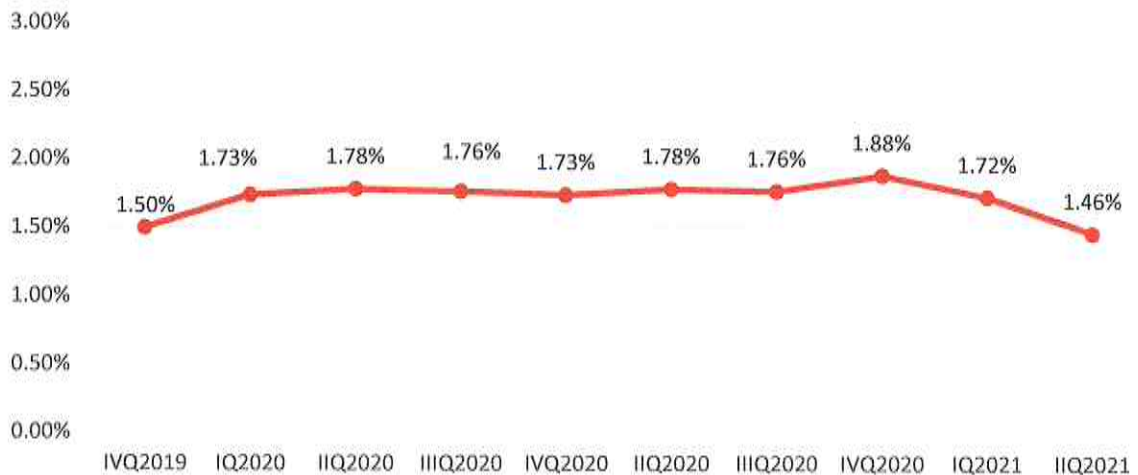
Prema stanju na dan 30.06.2021. godine ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 23,227,478 hiljada dinara, što predstavlja uvećanje od 13.0% u odnosu na 31.12.2020. godine, kao posledica uvećanja bilansne aktive u ukupnom iznosu 1,886,573 hiljada dinara i vanbilansne aktive za 596,601 hiljadu dinara.

Tabela 37. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 30. jun 2021. godine

u hiljadama dinara

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja
A	3,775,075	45,496	1,620,314	927	5,395,390	23.23	482,217	1,462,249
B	4,052,986	53,698	3,749,074	8,726	7,802,060	33.59	-	1,303,935
V	6,800,330	143,146	2,001,221	5,360	8,801,550	37.89	-	831,705
G	916,215	31,069	84,274	234	1,000,489	4.31	-	13,962
D	225,302	49,003	2,687	1,002	227,989	0.98	-	-
Ukupno	15,769,908	322,411	7,457,570	16,249	23,227,478	100.0%	482,217	3,611,850

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti i rezervisanja) su na nivou od 1.46% vrednosti aktive koja se klasifikuje na dan 30.06.2021. godine - grafikom u prilogu.

Graf 7. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

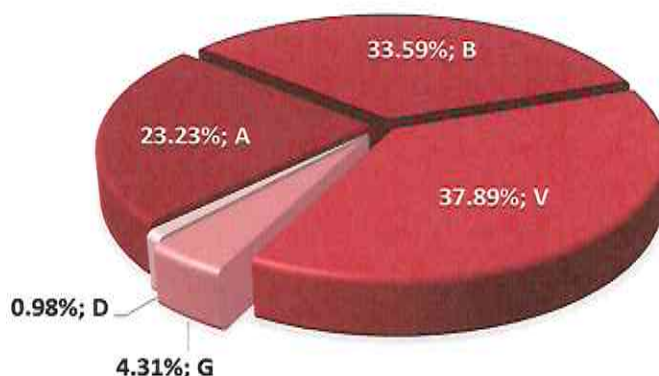
Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

Tabela 38. Kvalitet aktive na nivou Banke

u hiljadama dinara

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				
		Ukupno	A+B		V+G+D	
			Iznos	%	Iznos	%
30.06.2021.	23,227,478	18,292,546	9,699,864	53.03%	8,592,682	46.97%
31.03.2021.	20,744,304	16,248,723	8,782,173	54.05%	7,466,550	45.95%
31.12.2020.	19,098,444	15,139,278	7,833,785	51.74%	7,305,493	48.26%
30.09.2020.	19,972,275	16,755,630	9,187,025	54.83%	7,568,604	45.17%
30.06.2020.	19,843,624	16,048,914	8,758,697	54.58%	7,290,217	45.42%

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 56.82%, dok učešće plasmana srednjeg rizika (V kategorija) iznosi 37.89%, i plasmana povišenog rizika (G i D kategorija) u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 5.29%. Na dan 30.06.2021. godine umanjeno je učešće potraživanja u A, G i D kategorijama, a uvećano učešće u B i V kategoriji u odnosu na 31.03.2021. godine. Depoziti kod stranih banaka na dan 30.06.2021. godine iznose 1.766,87 miliona dinara što predstavlja 32.75% segmenta portfolija klasifikovanog u A kategoriju potraživanja.

Graf 8. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 30.06.2021. godine

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 52.80% učešća, depoziti kod banaka sa 16.22%, a zatim slede kratkoročni krediti sa 11.13%, otkup potraživanja u dinarima sa 9.18% i HoV koje se drže do dospeća (menice) sa 5.81%. Dospela potraživanja čine 1.37% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na činidbene garancije (44.91%). Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze čine 40.06% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 30.06.2021. godine. Plative garancije predstavljaju 11.87% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 30.06.2021. godine.

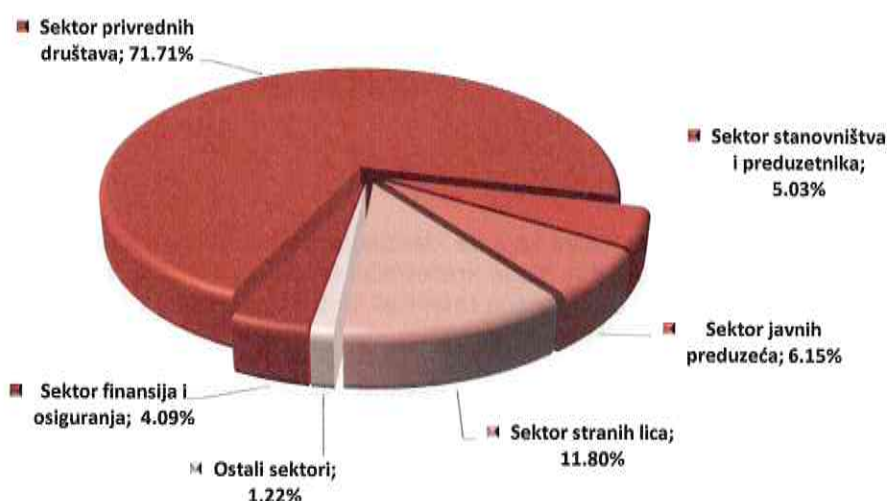
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 39. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

Opis	30.06.2021.		31.12.2020.	
	u hiljadama dinara	% ukupne aktive	u hiljadama dinara	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,755,525	7.56%	1,845,656	9.66%
Dugoročni krediti	8,325,821	35.84%	6,137,175	32.13%
Dospela potraživanja	215,357	0.93%	752,339	3.94%
Depoziti kod banaka	2,558,096	11.01%	1,239,338	6.49%
Kamate i naknade	268,770	1.16%	346,112	1.81%
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	3,153	0.01%	5,339	0.03%
Dugoročne HoV koje se vrednuju po amort.vrednosti	146,617	0.63%	152,172	0.80%
Investicije u kapital drugih pravnih lica	479,77743	0.00%	480	0.00%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	0.20%	46,568	0.24%
Eskont menica	916,182	3.94%	394,220	2.06%
Otkup potraživanja - dinari	1,447,048	6.23%	1,188,518	6.22%
Otkup potraživanja - strane valute	49,368	0.21%	47,832	0.25%
Ostala bilansna aktiva	36,924	0.16%	530,169	2.78%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	15,769,908	67.89%	12,685,920	66.42%
Plative garancije	885,441	3.81%	1,289,521	6.75%
Činidbene garancije	3,349,348	14.42%	2,730,629	14.30%
Avali i akcepti menica	0	0.00%	0	0.00%
Nepokriveni akreditivi	0	0.00%	0	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	2,987,827	12.86%	2,015,873	10.56%
Neiskorišćene preuzete obaveze	234,954	1.01%	376,503	1.97%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	7,457,570	32.11%	6,412,525	33.58%
Ukupno	23,227,478	100.00%	19,098,444	100.00%

Sektorska struktura ukazuje na značajnu koncentraciju plasmana Banke Sektoru privrednih društava u kojem je vezano 71.71% ukupnog portfolija Banke. Značajno učešće uočava se i kod plasmana u Sektor stranih lica koji iznose 11.80%. Pored ovih sektora, nešto značajnije učešće imaju još i Sektor javnih preduzeća sa 6.15%, Sektor stanovništva i preduzetnika sa 5.03% i Sektor finansija i osiguranja sa 4.09%. Ostali sektori su sa zanemarljivo malim učešćem u aktivnostima Banke.

Graf 9: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 30.06.2021. godine iznosi 2.04% (2.47% na dan 31.03.2021. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 0.22% (0.22% na dan 31.03.2021. godine).

Tabela 40. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

Elementi	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	15,769,908	12,685,920
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	574,635	609,404
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	322,411	342,282
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	81,434	110,921
Prosečna stopa ispravke vrednosti	2.04%	2.70%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	7,457,570	6,412,525
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	1,574	10,769
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	16,249	16,745
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	982	1,167
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.22%	0.26%

NPL ratio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 30.06.2021. godine iznosi 1.27% (31.12.2020.: 2.13%).

Na dan 30.06.2021. godine ukupni bruto problematični krediti bili su pokriveni 183.4% isprawkama vrednosti ukupnih kredita, odnosno 33.7% isprawkama vrednosti problematičnih kredita.

Graf 10. Kretanje NPL i NPE

NPE na dan 30.06.2021. godine iznosi 576,21 milion dinara ili 2.48% ukupne aktive koja se klasifikuje (na dan 31.03.2021. godine 598,42 miliona dinara ili 2.88% ukupne aktive koja se klasifikuje), što je značajno ispod 7% usvojenog maksimalno prihvatljivog nivoa učešća loše aktive u ukupnoj aktivi koja se klasifikuje.

8.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 41. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	30.06.2021.	31.12.2020.
Privredna društva - krediti	1,782,400	1,661,448
Privredna društva - eskontni poslovi	902,892	1,011,995
Strana lica - faktoring	49,368	47,832
Vanbilansne pozicije	316,581	353,269
Ukupno	3,051,241	3,074,544

U odnosu na stanje na dan 31.12.2020. godine došlo je do umanjjenja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 0.76%.

8.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.701. U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interne limite pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, kao i dnevne interne limite za regulatorne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke se tokom drugog kvartala 2021. godine kretao u rasponu od 1.72 do 3.00, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 1.63 do 2.77. Na dan 30.06.2021. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 2.47, a užeg pokazatelja likvidnosti 2.15.

Narodna banka Srbije je propisala izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, koji se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke² i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa³.

Banka je dužna da ovaj pokazatelj održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 100%, dok su ograničenja vezana za strukturu zaštitnog sloja likvidnosti propisana na način da najmanje 60% zaštitnog sloja likvidnosti čini likvidna aktiva prvog reda, odnosno 30% likvidna aktiva prvog reda bez pokrivenih obveznica i najviše 15% likvidna aktiva drugog B reda. U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala i interni limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom na nivou od najmanje 115%. Na dan 30.06.2021. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je zbirno po svim valutama 150.88%, što je iznad regulatorno i interno definisanog nivoa. Takođe su ispunjeni i uslovi vezani za zaštitni sloj likvidnosti koji na dan 30.06.2021. godine čini isključivo likvidna aktiva prvog reda.

¹ Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 0.7 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan.

² Zaštitni sloj likvidnosti - iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

³ Stres je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, a koji mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispunji svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana

Tabela 42: Ročna struktura aktive i obaveza sa 30.06.2021. godine

u 000 dinara

Pozicija	dospel	do 7 d	8 - 15 d	16 - 30 d	31 - 90 d	91 - 180 d	181 - 365 d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
AKTIVA														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	6,042,548	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150,744	6,193,292
Hartije od vrednosti	-	108	1,387	11	-	-	50,190	-	945,943	143,146	-	-	3,153	1,143,938
Kredit i potraživanja od banaka i dr. fin. organizacija	1,960	2,551,476	413	367	1,511	349,446	204,962	5,884	1,273	-	-	-	-	3,117,293
Kredit i potraživanja od komitenata	260,762	548,918	89,657	393,679	904,319	2,039,469	1,789,826	2,428,644	2,861,646	454,262	184,129	146,861	-	12,102,171
Ostala aktiva	668	134,810	281	527	2,106	3,160	53,944	-	-	-	-	-	1,642,230	1,837,726
UKUPNA AKTIVA	263,391	9,277,860	91,738	394,584	907,936	2,392,074	2,098,923	2,434,528	3,808,861	597,408	184,129	146,861	1,796,127	24,394,420
% Ukupna aktiva	1.08%	38.03%	0.38%	1.62%	3.72%	9.81%	8.60%	9.98%	15.61%	2.45%	0.75%	0.60%	7.36%	
OBAVEZE														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. fin. Inst. i CB	106,984	706,424	3,000	72,000	324,000	420,000	50,000	697,909	-	-	-	-	1,827	2,382,143
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	74,079	1,590,592	379,884	349,692	3,572,930	2,490,300	1,179,236	6,946,217	252,834	131,280	-	7,054	508,684	17,482,782
Ostale obaveze i rezervisanja	40,016	181,093	3,769	8,952	5,712	4,216	9,714	63,152	29,528	-	-	-	120,797	466,948
UKUPNE OBAVEZE	221,078	2,478,109	386,653	430,644	3,902,642	2,914,516	1,238,950	7,707,277	282,363	131,280	-	7,054	631,309	20,331,873
% Ukupne obaveze	1.09%	12.19%	1.90%	2.12%	19.19%	14.33%	6.09%	37.91%	1.39%	0.65%	0.00%	0.03%	3.11%	
Disparitet	42,312	6,799,750	(294,915)	(36,060)	(2,994,705)	(522,441)	859,973	(5,272,749)	3,526,499	466,128	184,129	139,807	1,164,819	-
Kumulativni disparitet	-	6,799,750	6,504,835	6,468,776	3,474,070	2,951,629	3,011,602	(1,461,147)	2,065,352	2,531,480	2,715,608	2,855,415	-	-
Disparitet/ Ukupna aktiva	0.17%	27.87%	-1.21%	-0.15%	-12.28%	-2.14%	3.53%	-21.61%	14.46%	1.91%	0.75%	0.57%	4.77%	
Disparitet/ Ukupne obaveze	0.21%	33.44%	-1.45%	-0.18%	-14.73%	-2.57%	4.23%	-25.93%	17.34%	2.29%	0.91%	0.69%	5.73%	
Koeficijent oseljivosti	-	3.74	0.24	0.92	0.23	0.82	1.69	0.32	13.49	4.55	-	-	2.85	
Relativni disparitet	-	0.28	0.27	0.27	0.14	0.12	0.16	-0.06	0.08	0.10	0.11	0.12	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 43. Interni indikatori likvidnosti na dan 30. jun 2021. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	21.58%
Likvidna sredstva (0-90)	22.16%
Vanbilansne obaveze	14.49%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

8.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke predstavlja 276.26% kapitala Banke na dan 30.06.2021. godine (188.37% na dan 31.12.2020. godine). Učešće velikih izloženosti u kapitalu je uvećano u odnosu na kraj prethodnog kvartala.

Banka na dan 30.06.2021. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 44. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	30.06.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	276.26%	199.74%	188.37%	190.40%	221.41%	Max 400%

8.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupna trajna ulaganja Banke (ulaganja u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 30.06.2021. godine iznose 1,628,862 hiljade dinara i predstavljaju 40.39% kapitala Banke.

Tabela 45. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

Naziv pokazatelja	30.06.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	Propisani okviri
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	40.39%	40.65%	40.50%	41.09%	40.61%	Max 60%
Ulaganje u lica van finansijskog sektora	0.09%	0.14%	0.20%	0.20%	0.20%	Max 10%

8.3.6. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke na dan 30.06.2021. godine iznosi 46,213 hiljada dinara, dok pokazatelj deviznog rizika iznosi 1.15%.

Tabela 46. Pokazatelj deviznog rizika Banke

u hiljadama dinara

Datum	Otvorena pozicija										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u %
	EUR		USD		CHF		Ostale valute		Ukupno			
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
30.06.2021	-	46,213	3,085	-	3,438	-	1,704	-	8,228	46,213	46,213	1.15
31.03.2021	178,697	-	187,022	-	133,045	-	67,111	-	565,875	-	565,875	14.06
31.12.2020.	342,894	-	3,178	-	1	-	-	2,041	346,073	2,041	346,073	8.63
30.09.2020.	667,323	-	9,628	-	-	365	244	-	677,195	365	677,195	16.72
30.06.2020.	302,887	-	13,127	-	84	-	-	222	316,097	222	316,097	7.8
31.03.2020.	3,675	-	3,641	-	-	279	436	-	7,752	279	7,752	0.2
31.12.2019.	-	132,922	49,285	-	199	-	6,736	-	56,220	132,922	132,922	3.44

Pokazatelj deviznog rizika se tokom izveštajnog perioda kretao u rasponu od 0.36% do 19.20%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

U 2021. godini ostvaren je neto prihod po osnovu kursnih razlika u ukupnom iznosu od 47,197 hiljada dinara.

Tabela 47. VaR neto otvorene devizne pozicije

u hiljadama dinara

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
30.06.2021.	22	482	1	7,675
31.03.2021.	334	279	1	2,641
31.12.2020.	10	362	4	3,950
30.09.2020.	331	421	4	3,950
30.06.2020.	235	742	4	4,287
31.03.2020.	18	1,523	18	4,568
31.12.2019.	939	2,525	59	5,775
30.09.2019.	363	3,903	190	7,078

Prema podacima na dan 30.06.2021. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci odnosno, promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 22 hiljade dinara.

8.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Na dan 30.06.2021. godine u tržišnom portfoliju Banka je imala dinarsku obveznicu Republike Srbije, investicione jedinice otvorenog investicionog fonda ILIRIKA Cash Dinar i svop ugovore sa INTL FCStone LTD i Narodnom bankom Srbije.

Tabela 48. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	30.06.2021.	31.03.2021.	31.12.2020.	u hiljadama dinara 30.09.2020.
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Vrednost
Investicione jedinice	50,190	-	-	-
Obveznice	832,571	519,920	510,877	-
FWD / Swap	226	7,747	-2,613	2,885
Ukupno	882,987	527,667	508,264	2,885

8.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 49. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 30.06.2021. godine

Pozicija	u hiljadama dinara							Ukupno
	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	
RSD								
Aktiva	3,139,275	849,556	1,683,398	1,408,447	3,977,711	72,875	-	11,131,261
Obaveze	4,191,239	2,969,243	1,745,554	386,287	107,622	-	-	9,399,946
Disparitet	(1,051,964)	(2,119,688)	(62,157)	1,022,160	3,870,088	72,875	-	1,731,315
Kumulativni disparitet	(1,051,964)	(3,171,652)	(3,233,808)	(2,211,648)	1,658,440	1,731,315	1,731,315	
Koeficijent osetljivosti	0.75	0.29	0.96	3.65	36.96	-	-	
Relativni disparitet	-0.09	-0.28	-0.29	-0.20	0.15	0.16	0.16	
EUR								
Aktiva	72,339	162,221	591,274	447,171	1,721,706	328,350	217,264	3,540,325
Obaveze	132,718	277,979	821,382	779,437	912,315	882	-	2,924,712
Disparitet	(60,379)	(115,758)	(230,108)	(332,266)	809,391	327,468	217,264	615,613
Kumulativni disparitet	(60,379)	(176,137)	(406,244)	(738,510)	70,881	398,350	615,613	
Koeficijent osetljivosti	0.55	0.58	0.72	0.57	1.89	372.39	-	
Relativni disparitet	-0.02	-0.05	-0.11	-0.21	0.02	0.11	0.17	
USD								
Aktiva	49,368	-	-	-	-	146,617	-	195,985
Obaveze	277,531	118,891	49,487	8,806	148,204	-	-	602,919
Disparitet	(228,163)	(118,891)	(49,487)	(8,806)	(148,204)	146,617	-	(406,934)
Kumulativni disparitet	(228,163)	(347,054)	(396,541)	(405,347)	(553,551)	(406,934)	(406,934)	
Koeficijent osetljivosti	0.18	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	

Relativni disparitet	-1.16	-1.77	-2.02	-2.07	-2.82	-2.08	-2.08	
UKUPNO								
Aktiva	3,260,983	1,011,776	2,274,672	1,855,618	5,699,417	547,842	217,264	14,867,571
Obaveze	4,601,488	3,366,113	2,616,423	1,174,530	1,168,141	882	0	12,927,577
Disparitet	(1,340,505)	(2,354,337)	(341,751)	681,089	4,531,275	546,960	217,264	1,939,994
Kumulativni disparitet	(1,340,505)	(3,694,842)	(4,036,593)	(3,355,505)	1,175,770	1,722,731	1,939,994	
Koeficijent osjetljivosti	0.71	0.30	0.87	1.58	4.88	621.32	-	
Relativni disparitet	-0.09	-0.25	-0.27	-0.23	0.08	0.12	0.13	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osjetljive aktive u odnosu na kamatno osjetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima do 6 meseci, kao i negativni kumulativni dispariteti u ročnim grupama do 12 meseci.

Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osjetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima do 12 meseci, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u istim ročnim grupama u ovoj valuti.

Kod poslovanja u dolarima, evidentiraju se negativni dispariteti u ročnim okvirima do 5 godina, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti.

8.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 30.06.2021. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Austrija, Nemačka, Italija, Irak, Rusija, Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige.

U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 2,739,519 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 43.88% odnosi na Austriju, 25.97% na Nemačku, 20.57% na Italiju.

Tabela 50. Izloženost Banke po zemljama

Zemlja	u hiljadama dinara			
	Bruto izloženost na dan 30.06.2021.	Učešće	Procenat od kapitala	Bruto izloženost na dan 31.12.2020.
Austrija	1,202,115	43.88%	29.81%	390,666
Belgija	178	0.01%	0.00%	178
Irak	150,504	5.49%	3.73%	156,207
Italija	563,618	20.57%	13.98%	547,002
Severna Makedonija	0	0.00%	0.00%	151
Nemačka	711,509	25.97%	17.64%	264,075
Rusija	59,971	2.19%	1.49%	53,735
Singapur	1,130	0.04%	0.03%	440
Tunis	50,494	1.84%	1.25%	48,923
Ukupno	2,739,519	100.00%	67.93%	1,461,377

9. Ostale aktivnosti Banke

9.1. Usklađenost poslovanja

Tokom izveštajnog perioda organizacioni deo Banke nadležan za usklađenost poslovanja postupao je po prigovorima/pritužbama klijenata u skladu sa propisima i internim aktima Banke.

Tokom izveštajnog perioda:

- po objavljivanju u Službenom glasniku RS, dostavljale su se informacije o novim propisima;
- saglasno Planu obuka, održana je obuka iz oblasti informacione bezbednosti, postupanje po novoj proceduri za rešavanje prigovora klijenata, bankarske tajne a pripremljena obuka o izradi internih akata koja se realizuje u tekućem periodu.
- Vršena je redovna provera statusa usklađivanja sa novim propisima,
- Odeljenje je aktivno učestvovalo u izmenama i dopunama Pravilnika o organizacionoj strukturi, Pravilnika o poslovnoj tajni čijim izmenama i dopunama je predviđeno značajnije učešće Odeljenja u situacijama kršenja poslovne tajne

9.2. Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane rukovodilaca organizacionih delova Banke.

Na osnovu poslednje sprovedene procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja može se konstatovati da se preko 88% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka kretao u rasponu od "veoma nizak" do "srednjeg", za rizik od reputacionog rizika ocene u navedenom rasponu su 95%, a za rizik od sankcija regulatornog tela 91%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke vanredno i promptno izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

U prethodno izveštajnom periodu, a nakon izmene organizacione strukture, poslovi informacione bezbednosti kao i poslovi lica za zaštitu podataka o ličnosti se obavljaju u okviru organizacionog dela nadležnog za usklađenost poslovanja.

9.3. Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma

Tokom prvog kvartala tekuće godine najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma bila je saradnja sa Upravom za sprečavanje pranja novca.

Svakodnevno se prate transakcije koje se obavljaju u Banci. Tokom izveštajnog perioda:

- prijavljivane su Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) transakcije preko 15,000 evra u gotovom novcu;
- odgovorano je na upite USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za fizička lica i pravna lica.

9.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informacioni sistem Banke poseduje funkcionalnosti, kapacitete i performanse koji omogućavaju pružanje odgovarajuće podrške poslovnim procesima tako da predstavlja značajan element funkcionisanja Banke. Informacioni sistem obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije za donošenje poslovnih odluka čime se obezbeđuje sigurno i stabilno poslovanje i sprovođenje strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja joj omogućava da svi poslovno značajni sistemi za obradu podataka, kao i sistem izveštavanja budu integralni deo informacionog sistema. Sektor informaciono komunikacionih tehnologija (SIKT) je organizacioni deo Banke koji je nadležan za adekvatno upravljanje informacionim sistemom Banke, sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih, odnosno sa utvrđenim unutrašnjim kontrolama kojima se sprečava sukob interesa. Utvrđenim kontrolama i odgovornostima zaposlenih vrši se zaštita informacionih dobara, odnosno sredstava i imovine koji naročito imaju značaj u očuvanju informacione bezbednosti.

Prateći razvoj novih tehnologija i zahteve klijenata unapređena je serverska, arhivska i informaciono komunikaciona infrastruktura čime su obezbeđeni dovoljni kapaciteti i funkcionalnosti za razvoj Banke u narednom trogodišnjem periodu. Pored toga započet je projekat unapređenja sistema elektronskog bankarstva (mobilne i WEB platforme) sa ciljem da se sadašnjim i budućim klijentima obezbedi savremeniji način plaćanja odnosno izvršenja njihovih transakcija bez dolaska u Banku.

Prema zahtevu i instrukcijama NBS da se klijentima Banke omogući odlaganje njihovih obaveza obezbeđena su softverska rešenja za moratorijum I, II i III.

U toku izveštajnog perioda realizovano je nekoliko planiranih projekata značajnih za redovno održavanje resursa informacionog Sistema. Realizacijom ovih projekata se obezbeđuje normalno funkcionisanje informacionog sistema Banke i sprovode aktivnosti koje su Planom tretmana informacionih rizika definisane da se realizuju u 2021-toj godini. To su sledeće aktivnosti i projekti:

- Unapređenje mail servisa – softver za razmenu elektronskih poruka (mailova) je unapređen dodavanjem novih funkcionalnosti koje omogućavaju veću zaštitu od raznih napada -Data Loss Protection zaštita i podrška i dijagnostiku DAG okruženja;
- Zamena spratnih svičeva – izvršena je zamena spratnih svičeva za koje je prestala podrška proizvođača i koji predstavljaju operativni rizik za Banku;
- Projekat unapređenja IT infrastructure na primarnoj i DR lokaciji – završetkom ovog projekta Banka je obezbedila da se sva zastarela oprema (mrežna oprema, storage sistemi, serverska i bezbednosna infrastruktura) na primarnoj i rezervnoj lokaciji zameni opremom poslednje generacije. Ovim projektom je obezbeđeno redovno održavanje i garancija funkcionisanja ove opreme za naredne 3 godine. Pored toga nabavkom servera CISCO UCS B200 su povećani serverski kapaciteti na primarnoj lokaciji a na rezervnoj lokaciji je implementiran nov arhivski sistem Data Domein 620 koji služi za čuvanje mail podataka. Implementiran je novi uređaj za backup podataka na rezervnoj lokaciji.
- Implementiran je nov sistem za zaštitu mreže jer je za postojeći firewall system prestala podrška. Nov sistem Cisco Firepower Management Centar ima mnogo veće performanse koje se menifestuju kroz bezbedniji način upravljanja mrežnim uređajima sa preventivnim evidentiranjem svih potencijalnih napada na sistem.
- U toku je projekat uvođenja Instant plaćanja QR kodom na prodajnim mestima na novoj WEB i Mbanking platformi – Digital Edge - u skladu sa zahtevom NBS i novim trendovima Banka će svojim klijentima omogućiti plaćanja QR kodom na prodajnim mestima kao i korišćenje novog WEB i mobilnog bankarstva koje je izrađeno na najsavremenijim tehnologijama;
- Obezbeđena je infrastruktura za testno i produkciono okruženje na 6 servera i dodatnog prostora na storage Banke za uključanje novog kanala za razmenu transakcija za AltaPay platnu instituciju

- Unapređena je serverska infrastruktura za elektronsko bankarstvo Halcom okruženja – upgrade servera sa Windows 2008R2 na Windows 2019 standard, implementacija, podešavanje i puštanje u produkciju;
- Izvršeno je povezivanje platne institucije AltaPay sa platnim prometom ALTA banke – obezbeđena su sistemska i softverska rešenja za prihvatanje transakcija platne institucije Altapay u platni promet Banke i izvršenje ka RTGS NBS.

Upravljanje projektima se vrši u skladu sa usvojenom metodologijom čime se obezbeđuje praćenje projekta od početka do kraja, sa svim elementima neophodnim za praćenje projekta.

Banka je uspostavila niz politika, procedura i uputstava koja su neophodna za efektivan i efikasan rad SIKT-a. Ažurirane su i prilagođene novom načinu rada Politike sigurnosti opšte i posebne, Procedure za Otvaranje, izmenu i zatvaranje korisničkih naloga, Testiranje aplikacija i Upravljanje promenama. Upravljanje IT rizicima se vrši u skladu sa Procedurom za upravljanje rizicima u informacionom sistemu. Na osnovu analize rizika definisan je plan tretmana informacionih rizika za 2021. godinu.

Elektronsko bankarstvo

Banka koristi sisteme elektronskog bankarstva i usluge servisnog centra kompanija Asseco SEE i Halcom kako bi svojim klijentima omogućila bolju uslugu i dostupnost na svakom mestu. Obzirom da Banka nema raširenu mrežu ekspozitura i bankomata ovo je jedini način da se Banka približi svojim klijentima i omogući im da koriste usluge Banke i raspoložu svojim depozitima. Broj klijenata, naročito pravnih lica koji koriste usluge elektronskog bankarstva je vrlo visok tako da je u izveštajnom periodu dostigao procenat od 86.42%.

9.5. Upravljanje lošim plasmanima

Sa stanjem na dan 30.06.2021.g. u nadležnosti Odeljenja upravljanja lošim plasmanima (OULP) u bilansnoj evidenciji bilo je ukupno 82 dužnika ALTA banke a.d. Beograd (Banka), od čega 26 dužnika pravnih lica i 56 dužnika fizičkih lica, koji su Banci na poslednji dan izveštajnog perioda dugovali ukupno RSD 576,437,448.39.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke u nadležnosti OULP, po stanju na dan 30.06.2021.g., Banka potražuje od:

- pravnih lica u iznosu od RSD 563,741,538.98,
- fizičkih lica u iznosu od RSD 12,695,909.41;

Pored navedenog portfolija, u nadležnosti OULP-a je i izveštavanje o statusu 49 klijenata pravnih lica i od 68 klijenata fizičkih lica za koje su organi Banke u prethodnom periodu odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, OULP vodi postupke naplate protiv 29 fizičkih lica koja su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima, a koja su u nadležnosti OULP.

Tabela 51. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

u hiljadama dinara

Osnov plaćanja		Iznos	Broj klijenata
Pravna lica			
	Naplata od strane suda	151	1
	Uplata iz stečaja	12,425	3
	Uplata iz UPPR-a	1,976	3
	Prodaja pokretnih stvari	23,000	1
	Uplata dužnika	288	1
	Uplata lica povezanih sa dužnikom	26,532	3
	Prodaja nepokretnosti	3,821	1
	Ukupno pravna lica	68,193	13
Fizička lica			
	Naplata od strane izvršitelja	506	8
	Uplata dužnika	1,100	14
	Uplata lica povezanih sa dužnikom	181	2
	Ukupno fizička lica	1,787	24
	Ukupno	69,980	37

Tokom izveštajnog perioda ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica iznosi 70 mil. dinara.

9.6. Finansijska saradnja sa inostranstvom

Tokom izveštajnog perioda, Banka je nastavila da u skladu sa svojim mandatima dobijenim od nominalnih poverilaca proaktivno deluje u cilju obezbeđenja preduslova za započinjenje procesa identifikacije i usaglašavanja potraživanja srpskih kreditnih komercijalnih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta. Takođe, nastavljeno je angažovanje na poslovima administriranja komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Iraka.

9.7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

9.8. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, uključujući i angažovanje u radnim grupama za ciljeve održivog razvoja, borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i novi 12. Izveštaj o napretku Banke.

U Izveštaju je data detaljna slika ukupnih aktivnosti Banke usmerenih na progresivnu primenu principa zaštite ljudskih prava, radnih standarda, životne sredine i antikourpciju. Novi izveštaj o napretku potvrđuje našu trajnu stratešku posvećenost principima društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja. U izveštaju je podcrtano da se svet se suočava sa izazovima i posledicama globalne pandemije izazvane corona virusom. U takvim okolnostima ponovo se afirmiše značaj svih inicijativa i programa koje promišlju principe društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja i sinergijski povezuju sve sfere društva u cilju ostvarivanja mira, prosperiteta i održivog razvoja. Banka potvrđuje svoju poziciju društveno odgovornog poslovnog subjekta i preduzima sve mere i akcije kako bi se sačuvalo zdravlje zaposlenih, klijenata i svih drugih subjekata na koje utiče naše poslovanje, ali i svojim aktivnostima konkretno doprinosi očuvanju ekonomke i socijalne koheziji. U novom Izveštaju o napretku predstavljen je dalji napredak u izgradnji profila Banke kao odgovornog poslovnog subjekta koji na unutrašnjem i eksternom planu doprinosi održivom razvoju, ali i napredak koji se odvija kroz normativno unapređenje materije koja je povezana sa društveno odgovornim poslovanjem i konkretne aktivnosti kojima se implementiraju principi Globalnog dogovora i novi ciljevi održivog razvoja.

Zalažemo se da nacionalna mreža Globalnog dogovora podstiče dijalog/partnerstva između različitih subjekata javnog, poslovnog i nevladinog sektora koji doprinose promovisanju principa društveno odgovornog poslovanja i Agende UN 2030. Da bi se navedeno ostvarilo nužno je uvažavati i komparativno sagledati reprezentativne prakse i iskustva različitih privrednih subjekata-članica Globalnog dogovora, koje primenjuju programe koji doprinose ciljevima iz Agende 2030. U tom cilju, predstavnik Banke uz podršku zaposlenog iz SIKT-a je uključena u realizaciju on line besplatnog programa SDG Ambitions u organizaciji glavnog ofisa mreže iz New Yorka, sa fokusom na implementaciju ciljeva održivog razvoja u poslovnim aktivnostima subjekata realnog i finansijskog sektora i kreiranje novih modela poslovanja koji su rezultat primene ciljeva održivog razvoja.

9.9. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

9.10. Ogranci banke

Na dan 30.06.2021. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru "Lučani" i ekspozituru "Altina".

Tokom 2020. godine, u oktobru mesecu, Banka je zatvorila istureni šalter "Singidunum".

10. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke;
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse;
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2019. do 2023. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije univerzalne orijentacije;
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja;
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata, kako korporativnih, tako i malih i srednjih preduzeća, pogotovu onih izvozne orijentacije;
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima;
- podsticanje efikasnosti rada i tržišne specijalizacije;
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje;
- jačanje kapitalne osnove kroz kontinuirano ostvarenje dobiti;
- dalji rast obima bilansne aktive i iznosa depozita;
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti;
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima;
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije prethodno navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

11. Razvoj Banke u narednom periodu

11.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata;
- implementacijom efikasnog poslovanja;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvozniciima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;
- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- daljim aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

11.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2021. do 2023. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike;
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa;
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva;
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju;
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

12. Poslovanje Banke u 2021. godine

Tabela 52. Uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2021. godine

Pozicija	u hiljadama dinara u periodu od 01. januara do 30. juna		
	30.06.2021.	YTD Plan	Realizacija
Prihodi od kamata	383,470	486,921	78.75%
Rashodi od kamata	(134,710)	(138,273)	97.42%
Neto prihod po osnovu kamata	248,760	348,647	71.35%
Prihodi od naknada i provizija	128,562	117,646	109.28%
Rashodi naknada i provizija	(74,045)	(37,110)	199.53%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	54,517	80,536	67.69%
Neto rezultat po osnovu prestanka promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	4,215	1,750	240.86%
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	0	0	-
Neto rezultat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	28	0	-
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	30,839	18,464	167.03%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	13,589	(36,420)	-37.31%
Ostali poslovni prihodi	9,041	13,215	68.42%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(164,462)	(187,397)	87.76%
Troškovi amortizacije	(24,238)	(25,320)	95.73%
Ostali prihodi	1,939	2,250	86.18%
Ostali rashodi	(162,284)	(135,782)	119.52%
Dobitak pre oporezivanja	11,944	79,942	14.94%

Tabela 53. Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2021. god.

u hiljadama dinara

	30.06.2021.			Plan			Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto	
Aktiva							
Gotovina i sredst. kod central.banke	6,193,303	11	6,193,292	4,583,659	-	4,583,659	135.1
Potraživanja po osnovu derivata	1,507	-	1,507	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	1,146,166	3,734	1,142,432	1,774,343	6,321	1,768,022	64.6
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,127,679	10,386	3,117,293	1,995,417	8,185	1,987,231	156.9
Kredit i potraživanja od komitenata	12,408,520	306,349	12,102,171	14,888,231	502,842	14,385,389	84.1
Investicije u zavisna društva	114	-	114	-	-	-	-
Nematerijalna imovina	69,726	52,914	16,812	133,061	58,139	74,922	22.4
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,782,358	371,602	1,410,756	1,818,258	412,905	1,405,353	100.4
Investicione nekretnine	214,662	-	214,662	214,662	-	214,662	100.0
Tekuća poreska sredstva	10,443	-	10,443	10,443	-	10,443	100.0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	190,441	5,503	184,938	594,591	6,177	588,415	31.4
Ukupno aktiva	25,144,919	750,499	24,394,420	26,012,665	994,569	25,018,096	97.5
Pasiva							
Obaveze po osnovu derivata	1,924	-	1,924	3,212	-	3,212	59.9
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finans. organizacijama i centralnoj banci	2,382,143	-	2,382,143	2,758,560	-	2,758,560	86.4
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	17,482,782	-	17,482,782	17,045,336	-	17,045,336	102.6
Rezervisanja	43,456	-	43,456	44,202	-	44,202	98.3
Odožene poreske obaveze	120,797	-	120,797	120,797	-	120,797	100.0
Ostale obaveze	300,772	-	300,772	868,112	-	868,112	34.6
Ukupno obaveze	20,331,874	-	20,331,874	20,840,219	-	20,840,219	97.6
Kapital	4,062,546	-	4,062,546	4,177,877	-	4,177,877	97.2
Ukupno pasiva	24,394,420	-	24,394,420	25,018,096	-	25,018,096	97.5

13. Događaji nakon proteka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

izveštaj pripremio:

rukovodilac Odeljenja finansijskog planiranja i kontrole

Dejan Funduk

dr. Una Sikimić
Predsednica Izvršnog odbora

Tatjana Kuljak
Član Izvršnog odbora

UPRAVNI ODBOR

Broj:8052/2021

Beograd, 31.08.2021 godine

Na osnovu člana 26. stav 1 tačka 14) Statuta ALTA banke a.d. Beograd (prečišćen tekst), Upravni odbor ALTA banke a.d. Beograd je na 20. sednici održanoj dana 31.08.2021 godine doneo sledeću

ODLUKU

1. Usvajaju se finansijski izveštaji ALTA banke a.d. Beograd za period 01.01. – 30.06.2021. godine, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Bilans stanja, Izveštaj o promenama na kapitalu, Izveštaj o tokovima gotovine, kao i Napomene uz finansijske izveštaje za period 01.01. – 30.06.2021. godine.
2. Usvaja se Izveštaj o poslovanju Banke za period 01.01. – 30.06.2021 godine, u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

**PREĐSEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**
Davor Macura
Davor Macura

The official stamp of ALTA BANKA BEOGRAD is circular, with the bank's name and logo in the center. It is stamped in blue ink over the signature of the Chairman of the Board.

IZVRŠNI ODBOR

Broj: 7996/2021

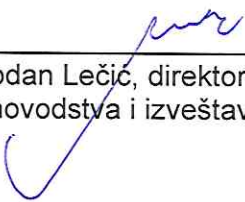
Beograd, 30.08.2021. godine

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala (Sl. Glasnik RS br. 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020) Izvršni odbor ALTA banke a.d. Beograd, saglasio se i

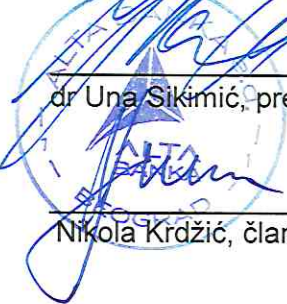
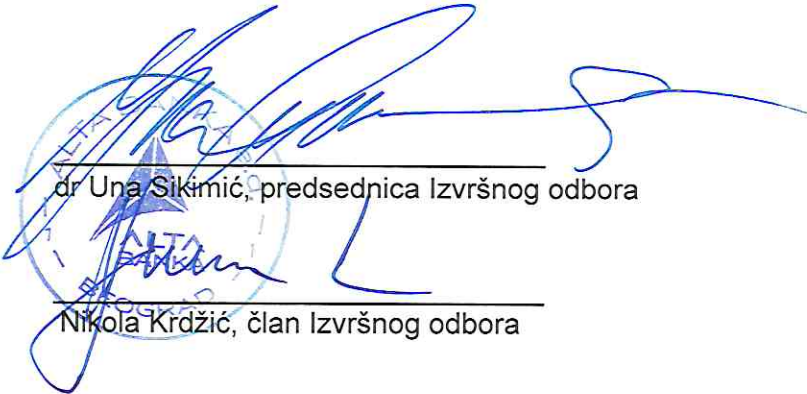
IZJAVLJUJE

Prema našem najboljem saznanju, polugodišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Polugodišnji finansijski izveštaji ALTA banke a.d. Beograd za period od 01.01.2021. do 30.06.2021. godine, nisu revidirani.

Slobodan Lečić, direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

dr. Una Sikimić, predsednica Izvršnog odbora

Nikola Krdžić, član Izvršnog odbora

